

Quickscan flora en fauna Holtum-noord III Revisie 2008 inclusief habitattoets

Quickscan flora en fauna
Holtum-noord III
Revisie 2008 inclusief habitattoets

Status: Definitief (101208)

In opdracht van:

Contactpersoon DHV: mevrouw W. Foekema

Bureau Meervelt,
Ecologisch onderzoek en advies

Beatrixstraat 6
6031 BC Nederweert
0495-622268

C.E. Linders & ing. R.A.J. Pahlplatz

Nederweert, 10 december 2008

Projectnummer: 08-081

Foto omslag: Zicht op plangebied (T. Zeegers)

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Beschrijving plangebied	1
1.3	Voorgenomen ontwikkeling	3
1.4	Opzet van de rapportage	3
2.	AANPAK EN ACHTERGRONDEN	4
2.1	Gebiedsbescherming	4
2.2	Soortbescherming	6
3.	ANALYSE GEBIEDSBESCHERMING	8
3.1	Inleiding	8
3.2	Afwegingskader Natura 2000 gebieden/ Vogel- en Habitatrichtlijngebieden	8
3.2.1	Habitattoets	8
3.3	Afwegingskader overige gebieden Natuurbeschermingswet	15
3.4	Afwegingskader Nota ruimte en beleid Provincie Limburg	15
4.	ANALYSE SOORTBESCHERMING	18
4.1	Inleiding	18
4.2	Flora	18
4.3	Zoogdieren	19
4.4	Vogels	22
4.5	Amfibieën	22
4.6	Reptielen	23
4.7	Dagvlinders	23
4.8	Libellen	23
4.9	Sprinkhanen	23
4.10	Vissen	23
5.	CONCLUSIES	24
5.1	Conclusies gebiedsbescherming	24
5.2	Conclusies soortbescherming	24
6.	LITERATUURLIJST EN WEBSITES	27
	Bijlage 1: Overzicht beschermde flora en fauna	29
	Bijlage 2: Ontwerpbesluit Grensmaas	33
	Bijlage 3: Voorontwerp bestemmingskaart	43
	Bijlage 4: Geluidscontour Holtum Noord III	44

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

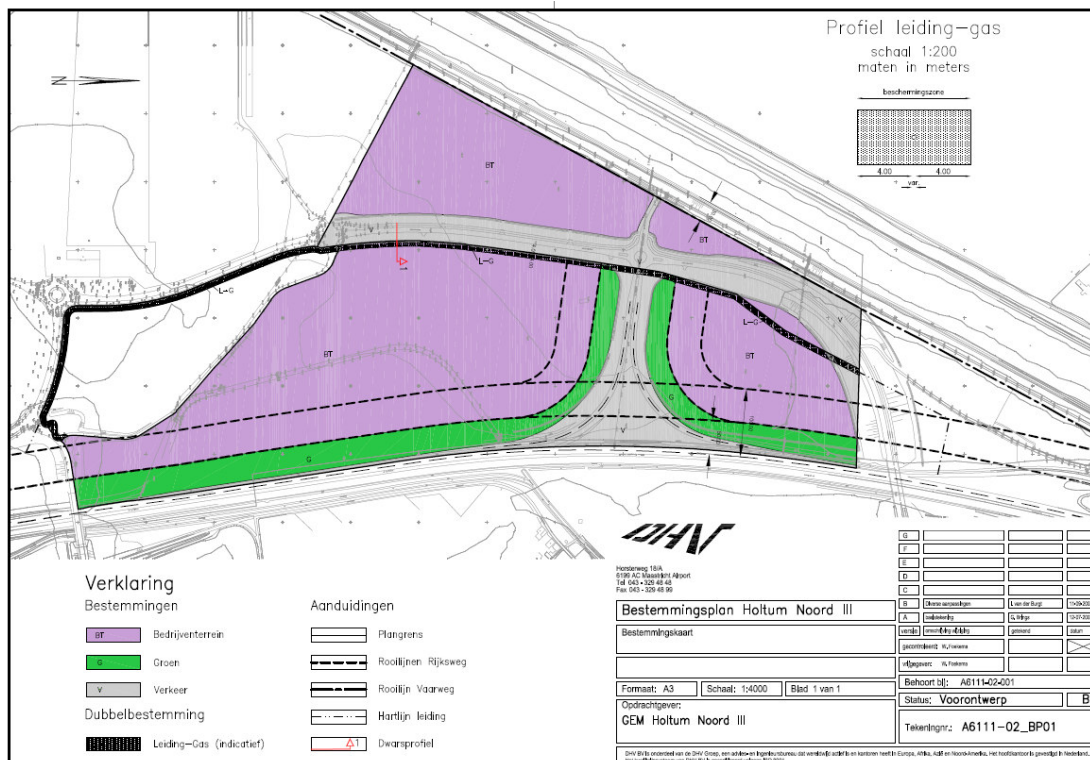
In het kader van de 'Operatie Bottleneck' is de gemeente Sittard-Geleen voornemens om het bestaande bedrijventerrein Holtum-noord uit te breiden met Holtum-noord III (zie figuur 1). Om deze uitbreiding mogelijk te maken dient de bestemming gewijzigd te worden en is een POL-herziening in voorbereiding. Ten behoeve van deze bestemmingsplanwijziging is onderzoek naar de actuele betekenis van het plangebied voor flora en fauna noodzakelijk.

DHV heeft Bureau Meervelt in 2007 verzocht om een ecologische quickscan uit te voeren (Quickscan flora en fauna, Holtum-noord III, 5 oktober 2007). In 2008 werd het oorspronkelijke plangebied uitgebreid en werd een aanvulling geschreven (Notitie flora en fauna, Aanvulling scan Holtum-Noord III, 28 juli 2008). Deze revisie vervangt beide documenten. Tevens is een habitattoets opgenomen vanwege de mogelijke effecten van de uitbreiding op het nabijgelegen Natura 2000 gebied Grensmaas.

Doel van deze quickscan is inzichtelijk te maken of beschermde natuurwaarden in het plangebied aanwezig zijn en welke betekenis deze hebben voor de verdere uitvoering. Tevens wordt inzichtelijk gemaakt of door de geplande ontwikkeling negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde gebieden.

1.2 Beschrijving plangebied

Het plangebied ligt ten noorden van Holtum en wordt begrensd door Gebroek in het zuiden, de Maaseikerweg in het noorden, het talud van het Julianakanaal in het westen en de A2 in het oosten (zie ook figuur 2). Het plangebied bestaat voornamelijk uit agrarische gebied (akkerbouw) en in mindere mate ook uit kleinere bosschages en graslandjes (braakliggende stukjes en stroken). Een gedeelte van de Geleenbeek stroomt door het plangebied. In het meest zuidelijke deel liggen twee kleine bosjes.

Figuur 1: Voorontwerp bestemmingskaart (DHV, 11-09-2008).

Figuur 2: Impressie van het plangebied. Linksboven: Braakliggend stukje met haag en bomenrij. Rechtsboven: Akker grenzend aan de dijk van het Julianakanaal (met bomenrij). Midden-links: Akker. Midden-rechts: Gedeelte van de Geleenbeek dat door het plangebied stroomt. Linksonder: Zicht op het bosje tussen Gebroek en de A2. Rechtsonder: Zicht op het bosje aan de westkant Gebroek.

1.3 Voorgenomen ontwikkeling

De gemeente Sittard-Geleen is voornemens een bestemmingsplanwijziging door te voeren ten behoeve van de uitbreiding van bedrijventerrein Holtum-noord. De uitbreiding bedraagt tussen de 20 en 30 ha verdeeld over vier deelgebieden. Circa 20 ha akkerbouwgebied (P4) wordt omgezet naar de bestemming bedrijventerrein. Het betreft hier de aanleg voor bedrijfskavels voor bedrijven met milieucategorieën 2, 3 en/of 4 (lichte 4 bedrijven met een hinderafstand tot 200m). De hinderafstand is de afstand waarop door de mens nog hinder ervaren wordt (bijv. door geluid of geur). Milieuzonering zorgt voor een voldoende afstand tussen milieubelastende activiteiten (zoals bedrijven) en milieugevoelige functies (zoals woningen) in ruimtelijke plannen. Het doel hiervan is om reeds in ruimtelijke plannen milieuhinder bij woningen (en andere gevoelige functies) te voorkomen, maar tegelijkertijd aan bedrijven voldoende milieuruimte te bieden voor het uitoefenen van hun bedrijfsactiviteiten.

De Geleenbeek wordt verlegd naar de andere zijde van de A2, een groene zone wordt aangelegd langs de A2 en lokale ontsluitingswegen worden aangelegd. Op dit moment wordt gewerkt aan een gebiedsvisie en de stedenbouwkundige uitwerking ervan. Deze zullen te zijner tijd worden uitgewerkt in het bestemmingsplan. De provincie werkt tevens aan een POL-herziening.

1.4 Opzet van de rapportage

De Nederlandse natuurbescherming kent twee aspecten: gebiedsbescherming en soortbescherming. In deze quickscan worden beide aspecten nader onderzocht. In hoofdstuk 2 worden aanpak en achtergronden beschreven. In dit hoofdstuk wordt relevante achtergrondinformatie op het gebied van wetgeving en beleid weergegeven in de grijze kaders. Wanneer deze informatie bekend is of vooral interesse bestaat in de locale situatie dan kunnen deze kaders overgeslagen worden.

In hoofdstuk 3 en 4 worden gebieds- en soortbescherming uitgewerkt. Daarbij is in hoofdstuk 3 een habitattoets ingevoegd. In het laatste hoofdstuk worden de conclusies op een rij gezet en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen beschreven.

2. AANPAK EN ACHTERGRONDEN

2.1 Gebiedsbescherming

In 1992 heeft Nederland het internationale Biodiversiteitsverdrag ondertekend. Dit verdrag is het kader voor het nationale natuurbehoud. De Europese Unie heeft twee richtlijnen, de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn (VHR), ontwikkeld ter bescherming van de biodiversiteit. In het kader van deze VHR is Nederland de verplichting aangegaan om internationaal belangrijk geachte ecosystemen, planten- en diersoorten te beschermen. Daarvoor zijn speciale gebieden (Natura-2000 gebieden) aangewezen of aangemeld. De gebieden worden, samen met de beschermde natuurmonumenten, beschermd door de Natuurbeschermingswet 1998.

De overheid streeft naar een samenhangend netwerk van hoogwaardige natuurgebieden (o.a. de VHR-gebieden) en ontwikkelt om deze reden de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Op provinciaal niveau vormt de EHS samen met de Provinciale Ontwikkelingszone Groene waarden (POG) de ecologische structuur in Limburg. De bescherming van de EHS is vastgelegd in de Nota Ruimte, de bescherming van de POG is vastgelegd in het provinciale afwegingskader Beleidsregel Mitigatie en compensatie natuurwaarden.

Het onderzoek naar de beschermingsstatus van het plangebied en beschermde natuurgebieden in de omgeving wordt uitgevoerd door te toetsen aan drie beschermingskaders: VHR, NB-wet en Provinciale regelgeving. Onderzocht wordt of:

- het plangebied deel uitmaakt van een beschermd gebied;
- door de geplande ingreep een negatieve invloed te verwachten is op aanwezige beschermde gebieden in de omgeving.

Achtergrond bescherming VHR-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten

Gebiedsbescherming VHR-gebieden en Beschermde natuurmonumenten

Europese bescherming

De Vogel- en Habitatrichtlijn (1979,1992) beschermt gebieden door plannen en projecten rond deze gebieden te toetsen op mogelijk significante effecten. Afhankelijk van de aard van het effect (onderzocht in een 'voortoets') dient een verstorings-/verslechteringstoets of een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit een passende beoordeling blijkt dat negatieve effecten op beschermde natuurwaarden te verwachten zijn, dient de ingreep te worden getoetst aan het volgend afwegingskader:

- Alternatieven: (in breedste zin van het woord) zijn niet voorhanden,
- Belang: voor ingrepen in of bij Vogel- en Habitatrichtlijngebieden geldt een *dwingende* reden van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard,
- Compensatie: moet altijd vooraf en tijdig worden gerealiseerd.

Nationale bescherming

De Natuurbeschermingswet (1998) beschermt VHR-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten door plannen, projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de leefgebieden of habitats kunnen verslechteren, niet toe te staan zonder vergunning. Om inzichtelijk te maken of natuurwaarden verslechteren dient (indien een plan of project in of in de nabijheid van een NB-wet gebied ligt) een habitattoets te worden uitgevoerd.

Alle mitigerende en compenserende maatregelen dienen ervoor te zorgen dat de samenhang van Natura 2000 (het netwerk van natuurgebieden in Europa) bewaard blijft.

Achtergrond bescherming EHS en POG

Bescherming EHS en POGNota Ruimte

De visie van het rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland wordt weergegeven in de Nota Ruimte. In deze Nota wordt duidelijk welke waarden overal tenminste gegarandeerd worden (de basiskwaliteit) en voor welke ruimtelijke structuren het rijk een grotere verantwoordelijkheid heeft. Daar streeft het rijk naar meer dan basiskwaliteit. Voor natuur en landschap wordt gestreefd naar de ontwikkeling van een netwerk van VHR-gebieden, de EHS, NB-wetgebieden en de robuuste ecologische verbindingen. Voor gebieden met een beschermde status geldt de verplichting tot instandhouding van de wezenlijke kenmerken en waarden en een 'nee, tenzij' - regime. Ingrepen in of in de onmiddellijke nabijheid van deze gebieden worden niet toegestaan indien wezenlijke kenmerken, waarden of nagestreefde natuurontwikkeling worden aangetast.

Indien de ruimtelijke ontwikkeling na toetsing via het afwegingskader door gaat, kan natuurcompensatie noodzakelijk zijn. Van compensatie is pas sprake indien na mitigatie (verzachtende maatregelen) nog sprake is van negatieve effecten. Het afwegingskader van de Nota Ruimte is verfijnd in provinciale regelgeving.

Als een ingreep in de EHS onvermijdelijk is, geldt dat mitigerende maatregelen genomen moeten worden. Indien de mitigatie niet volstaat, moet voor het resterende effect worden gecompenseerd. Bij compensatie gelden de voorwaarden dat:

- geen nettoverlies aan natuurwaarden (areaal, kwaliteit en samenhang) optreedt,
- compensatie aansluitend of in de directe omgeving van het gebied is (duurzaamheid),
- indien kwalitatief gelijkwaardige compensatie aansluitend of nabij de plaats van ingreep niet mogelijk is compensatie op een andere locatie moet plaatsvinden,
- indien op een andere locatie compensatie niet mogelijk is, financieel moet worden gecompenseerd,
- het tijdstip van besluit over de geplande ingreep tevens tijdstip van besluit is over de aard, de wijze, het tijdstip van mitigatie en het tijdstip van compensatie.

Provinciale bescherming

De beschermingsformule uit de Nota Ruimte is nader uitgewerkt door de Provincie Limburg. Bij ruimtelijke ingrepen dient het onderstaande afwegingskader te worden doorlopen.

1.	Vindt de ingreep plaats in de EHS, de POG, in bos, landschaps- en natuurelementen die in een vigerend bestemmingsplan reeds beschermd zijn of onder de werkingssfeer van de Boswet vallen?
	Ja ▼ Nee ► dan is deze beleidsregel niet van toepassing.
2.	Gaan door de ingreep de wezenlijke kenmerken en waarden verloren?
	Ja ▼ Nee ► dan is mitigatie en compensatie niet aan de orde.
3.	Is er sprake van een groot openbaar belang?
	Ja ▼ Nee ► dan wordt de ingreep niet toegestaan.
4.	Kan met een andere activiteit dezelfde doelstelling gerealiseerd worden waarbij minder of geen schade ontstaat aan natuurwaarden?
	Nee ▼ Ja ► dan daar uitvoeren, dan 1.
5.	Zijn er andere locaties waar de ingreep gerealiseerd kan worden en waarbij minder of geen schade ontstaat aan natuurwaarden?
	Nee ▼ Ja ► dan daar uitvoeren, dan 1.
6.	Kunnen de negatieve effecten op natuurwaarden worden voorkomen?
	Ja: dan is geen compensatie, maar mitigatie vereist;
	Deels: naast mitigatie is ook compensatie vereist;
	Nee: compensatie is vereist.

Tabel 1: Afwegingskader Beleidsregel mitigatie en compensatie natuurwaarden (Provincie Limburg, 2005).

2.2 Soortbescherming

Het onderzoek naar de beschermingsstatus van soorten die voorkomen in of in de omgeving van het plangebied is uitgevoerd door een gegevensset samen te stellen van waarnemingen uit de kilometerhokken waarin het plangebied gelegen is (185-341, 185-342 en 185-343). Voor het samenstellen van de gegevensset is gebruik gemaakt van gegevens uit de NatuurBank Limburg, Waarneming.nl en de Provincie Limburg. De gegevensset is samengesteld in maart 2007. In de tabellen bij de soortgroepen is de mate van detail (in m²) en het laatste jaar van waarneming opgenomen. Alleen gegevens vanaf 1997 zijn gebruikt. Oudere gegevens hebben een geringe informatiewaarde ten aanzien van de huidige situatie. Om de betekenis van het plangebied voor flora en fauna in te kunnen schatten is in mei 2007 en in juli 2008 een oriënterend veldbezoek gebracht. In september 2008 heeft een globale vleermuizeninventarisatie plaatsgevonden (twee avondbezoeken met batdetector) om een inschatting te kunnen maken van de betekenis van de bosjes voor vleermuizen.

Achtergronden soortbescherming (juridisch)

Soortbeschermingskaders

De Flora- en Faunawet (AMvB art. 75) deelt de soorten in drie categorieën in. Voor soorten in categorie 1 geldt een algemene vrijstelling. Voor soorten in categorie 2 is een ontheffingsaanvraag noodzakelijk, tenzij men beschikt over een door LNV vastgestelde gedragscode om bepaalde werkzaamheden uit te voeren. Soorten genoemd in categorie 3 van de Flora- en Faunawet zijn streng beschermd. Afhankelijk van de betekenis van het plangebied en het voorkomen van (streng) beschermde soorten geldt een afwegingskader. De aanvraag van een ontheffing is alleen noodzakelijk indien de voorgenomen activiteiten/werkzaamheden een schadelijk effect hebben op de aanwezige beschermde soorten. Vaak gaan werkzaamheden en de bescherming van soorten goed samen. Indien het werk zodanig wordt ingericht dat geen schade wordt toegebracht aan beschermde soorten is een ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk.

In de Flora- en Faunawet is een zorgplicht opgenomen. Dit houdt in dat voorafgaand aan de ingreep alle maatregelen dienen te worden getroffen om nadelige gevolgen op flora en fauna voor zover mogelijk te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Deze zorgplicht geldt altijd, ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

Verbodsbepalingen uit de Flora en Faunawet

Ten aanzien van beschermde planten:

Artikel 8: Het plukken, verzamelen, afsnijden, uitsteken, vernielen, beschadigen, onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 13: Het vervoeren of onder zich te hebben (in verband met verplaatsen).

Ten aanzien van beschermde dieren is het verboden:

Artikel 9: dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10: dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11: nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12: eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13: planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde inheemse of beschermde uitheemse diersoort te vervoeren of onder zich te hebben (in verband met verplaatsen).

De Habitatrichtlijn noemt soorten in bijlagen. Soorten genoemd in bijlage IV genieten een strenge bescherming. Bij deze soorten geldt ook een afwegingskader. Dit Europees vastgestelde kader is strenger dan het afwegingskader van de Flora- en Faunawet. Voor soorten genoemd op bijlage II geldt dat speciale leefgebieden dienen te worden aangewezen.

De in het plangebied aangetroffen soorten worden getoetst aan twee wettelijke beschermingskaders: de Flora- en Faunawet en de Vogel- en Habitatrichtlijn.

Daarnaast wordt uit het oogpunt van zorgvuldigheid getoetst of de soorten genoemd staan op de Rode Lijst of zijn aangemerkt als Prioritaire soort (nationaal of provinciaal).

Vervolgens wordt nagegaan of het plangebied voor deze soorten onderdeel is van het leefgebied. Op grond van de beschermingsstatus wordt onderzocht of er belemmeringen zijn om over te gaan tot de geplande ontwikkeling. Indien belemmeringen aan de orde zijn wordt per onderzochte groep een advies gegeven ten aanzien van de te nemen voorzorgsmaatregelen en/of de te volgen procedures.

Achtergronden soortbescherming (beleidsmatig)

Rode Lijsten geven een overzicht van soorten (volgens de Conventie van Bern) die uit een bepaald gebied zijn verdwenen of sterk zijn achteruitgegaan. In Nederland zijn de Rode Lijstsoorten opgenomen op door het parlement bekrachtigde en in de Staatscourant gepubliceerde lijsten. De betreffende soorten worden in hun voortbestaan bedreigd. Rode lijsten hebben geen juridische status. Plaatsing op de lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort in de Flora- en faunawet nodig. Voor een aantal (ernstig) bedreigde soort(groep)en zijn beschermingsplannen opgesteld om de bescherming te verbeteren. Recent is echter gekozen voor een leefgebiedenbenadering, waardoor de effectiviteit van beschermingsmaatregelen wordt vergroot.

Prioritaire soorten zijn soorten waarvoor Nederland of provincies een bijzondere verantwoordelijkheid hebben, aangezien van deze soorten een belangrijk deel van hun natuurlijke verspreidingsgebied hier aanwezig is. Bij ruimtelijke ingrepen is aandacht voor het voorkomen en de kwaliteit van het leefgebied van deze soorten noodzakelijk.

3. ANALYSE GEBIEDSBESCHERMING

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt per afwegingskader aangegeven of het plangebied deel uitmaakt van een beschermd gebied en wordt inzichtelijk gemaakt of door de geplande ingreep een mogelijk negatieve invloed te verwachten is op aanwezige beschermde gebieden in de omgeving.

3.2 Afwegingskader Natura 2000 gebieden/ Vogel- en Habitatrichtlijngebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000 gebied. De Natura 2000-gebieden betreffen zowel Vogelrichtlijn- als Habitatrichtlijngebieden. De Vogelrichtlijngebieden zijn merendeels al in de periode 1986-2005 aangewezen. De aanwijzing van de Habitatrichtlijngebieden, die in mei 2003 zijn aangemeld bij de Europese Commissie, zal vanaf eind 2007 plaatsvinden. Zowel op formeel aangewezen gebieden als op bij de Europese Commissie aangemelde gebieden zijn rechtsgevolgen van toepassing op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 (art. 19d e.v.) of de Habitatrichtlijn (artikel 6, directe werking of richtlijnconforme toepassing).

Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied is de Grensmaas (aangemeld als Habitatrichtlijngebied; de aanwijzing als Natura 2000 gebied is in procedure) en ligt op een afstand van ten minste 1,3 kilometer afstand van het plangebied. Als een plan, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen van de Grensmaas, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in dit gebied kan verslechteren of een verstoring effect kan hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen dan dient op basis hiervan een habitattoets te worden uitgevoerd (art. 19j, derde lid Natuurbeschermingswet 1998, verder: Nb-wet). Op dit moment is de Grensmaas nog niet definitief aangewezen als Natura 2000 gebied. Wel is het gebied aangemeld bij de EU. Hierdoor zijn de beschermingsartikelen uit de Habitatrichtlijn artikel 6 al wel van toepassing op het gebied. Dit betekent dat bij planvorming getoetst moet worden aan de beschermingsregimes van de Habitatrichtlijn. Indien de Grensmaas definitief als Natura 2000-gebied is aangewezen dan is GS bevoegd gezag als het gaat om vergunningverlening van activiteiten en het goedkeuren van plannen in en rondom Natura 2000-gebieden.

Bij het verlenen van de goedkeuring voor het plan op grond van de WRO moeten Gedeputeerde Staten we beoordelen of de Nb-wet in acht is genomen bij de totstandkoming van het plan. Daarnaast dienen Gedeputeerde Staten het plan goed te keuren op grond van de Nb-wet.

3.2.1 Habitattoets

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000 gebied hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de waarden in een gebied beïnvloeden (externe werking). Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking; bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Gezien de ligging van het plangebied op circa 1 kilometer afstand en de geplande ingrepen en activiteiten in het plangebied (met name de vestiging van bedrijven in de zwaardere milieucategorieën) kan niet op voorhand uitgesloten worden, dat een negatief effect optreedt.

Doel van een habitattoets is tweeledig:

1. Er dient zekerheid geboden te worden dat de natuurlijke kenmerken van het aangemelde Habitatrichtlijn niet worden aangetast;
2. Er dient zekerheid geboden te worden dat een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten, dan wel verstoring van soorten, niet optreedt.

Figuur 3: Globale ligging plangebied ten opzichte van Natura 2000 gebied Grensmaas (geel) (LNV, 2008).

Beschrijving van het gebied Grensmaas:

‘De sterk meanderende en betrekkelijk ondiepe rivierloop is mede door de aanwezigheid van zand- en grindbanken onbevaarbaar; voor de scheepvaart is ten oosten van de Grensmaas het Julianakanaal gegraven. Ten zuiden van Wessum, waar de Maas het laagland binnentreedt en uiterwaarden vormt, bevinden zich als resultante van vroegere ontgravingen ten behoeve van klei- en grindwinning enkele moerasgebieden (waaronder Koningssteen) die deel uitmaken van het Natura 2000 gebied. In de toekomst vindt in het Grensmaasgebied op grote schaal natuurontwikkeling plaats in het kader van het gelijknamige Grensmaasproject, dat naast de vorming van nieuwe natuur ook hoogwaterbestrijding en grindwinning beoogt. Na voltooiing van de werkzaamheden kan hier een gevarieerd landschap ontstaan met voedselrijke plassen, ruigten, graslanden en rivierbossen’ (LNV, 2008).

Voorkomende habitattypen en -soorten:

De Grensmaas is aangewezen voor de volgende natuurlijke habitattypen opgenomen in bijlage I van Richtlijn 92/43/EEG; prioritaire habitattypen zijn met een sterretje (*) aangeduid (Ontwerpbesluit, 18 september 2008):

H3260 Submontane en laagland rivieren met vegetaties behorend tot het *Ranunculon fluitantis* en het *Callitricho-Batrachion*

H3270 Rivieren met slikoevers met vegetaties behorend tot het *Chenopodion rubri* p.p. en *Bidention* p.p.

H6430 Voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland, en van de montane en alpiene zones

H6510A Glanshaver- en vossenstaarthooilanden(*glanshaver*)

H91E0 *Bossen op alluviale grond met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

En voor de volgende soorten opgenomen in bijlage II van Richtlijn 92/43/EEG; prioritaire soorten zijn met een sterretje (*) aangeduid:

H1099 Rivierprik

H1106 Zalm

H1163 Rivierdonderpad

H1337 Bever

H1037 Gaffellibel (complementair doel)

Tabel 2: Gevoeligheid van de typen en soorten voor de diverse storingsfactoren volgens de effectenindicator van LNV (september 2008).

Storingsfactor in oranje weergegeven de verstoring die mogelijk aan de orde is door inrichting Holtum Noord III	Oppervlakte verlies	Versnippering	Verzuring	Vermesting	Verzoeting	Verzilting	Verontreiniging	Verdroging	Vernatting	Verandering stroomsnelheid	Overstromingsfrequentie	Dynamiek/substraat1	Verstoring door geluid	Verstoring door licht	Verstoring door trilling	Optische verstoring	Mechanische effecten	populatiodynamiek	soortensamenstelling
Beken en rivieren met waterplanten	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Slikkige rivieroever	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Ruigten en zomen	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Glanshaver	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
*Vochtige alluviale bossen	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Bever	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Gaffellibel	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Rivierdonderpad	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Rivierprik	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Zalm	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

■ zeer gevoelig

■ gevoelig

■ niet gevoelig

■ n.v.t.

... onbekend

Bespreking storingsfactoren:

De Grensmaas is een zeer langgerekt en plaatselijk zeer smal gebied. Geluid, licht, optische verstoring en enkele andere verstoringfactoren in de directe nabijheid van de Grensmaas kunnen een directe invloed op een deel van het gebied hebben omdat een bufferzone in ecologisch opzicht niet overal aanwezig is.

In het traject ter hoogte van Holtum en Holtum-Noord ontbreken in de huidige situatie de habitattypen en -soorten waarvoor Grensmaas is aangewezen. De dichtstbijzijnde gebieden waar habitattypen en -soorten (Bever) worden aangetroffen zijn Koningssteen en de Brandt. Beide natuurontwikkelings-terreinen liggen ten noorden van het plangebied op een afstand van meer dan 7 km. Voor een overzicht van de verspreiding van de natuurwaarden waarvoor Grensmaas is aangewezen, wordt verwezen naar het Beheerplan Natura 2000 2009-2015 Grensmaas (Peters et al., 2008).

De mogelijk optredende storingsfactoren (in de tabel oranje weergegeven) worden per factor besproken uitgaande van de verwachte gevoeligheid van habitattypen en -soorten zoals weergegeven door de effectenindicator van LNV (www.lnv.nl). Effecten door de overige factoren kunnen worden uitgesloten op verscheidene gronden (plangebied maakt geen deel uit van het Natura 2000 gebied en doorsnijdt geen ecologische verbindingszone of de genoemde factoren treden niet op). De algemene informatie over kenmerken, interactie en gevolg (algemeen) is eveneens afkomstig van LNV.

Het plangebied ligt op circa 1 kilometer van Grensmaas maar wordt daarvan gescheiden door het Julianakanaal en het metershoge talud (circa 5 meter). Tussen het Julianakanaal en Grensmaas liggen hoofdzakelijk agrarische gronden. Met name het talud heeft een dempende werking op mogelijke storingsfactoren vanuit het bedrijventerrein zoals geluid en verlichting.

• Verzuring

Alle habitattypen waarvoor Grensmaas is aangewezen en de Gaffellibel zijn gevoelig voor de gevolgen van verzuring. De overige soorten zijn in het algemeen niet gevoelig voor de gevolgen van verzuring. De kritische depositiewaarde¹ voor Grensmaas (meest kritische habitatype is H6510 A: Glanshaver- en vossenstaarthooilanden) bedraagt 1400 mol N/ha/j (Bal et al., 2007). Dit habitatype komt niet voor in de verre omgeving van het plangebied.

Kenmerk verzuring: Verzuring van bodem of water is een gevolg van de uitstoot (emissie) van vervuilende gassen door bijvoorbeeld fabrieken en (vracht)auto's. De uitstoot bevat onder andere zwaveldioxide (SO₂), stikstofoxide (NO_x), ammoniak (NH₃) en vluchtige organische stoffen (VOS). Deze verzurende stoffen komen via lucht of water in de grond terecht en leiden aldus tot het zuurder worden van het biotische milieu. De belangrijkste bronnen van verzurende stoffen zijn de landbouw, het verkeer en de industrie.

Interactie andere factoren: De effecten van verzurende stoffen zijn niet altijd te scheiden van die van vermestende stoffen, omdat een deel van de verzurende stoffen ook vermestend werkt (aanvoer van stikstof).

Gevolg (algemeen): Verzuring leidt tot een directe of indirecte afname van de buffercapaciteit (het neutralisatievermogen) van bodem of water. Op termijn resulteert dit proces in een daling van de zuurgraad. Hierdoor zullen voor verzuring gevoelige soorten verdwijnen, wat kan resulteren in een verandering van het habitatype en daarmee mogelijk het verdwijnen van typische (dier)soorten.

Voorkomen en gevolgen voor Grensmaas: De uitstoot van het bedrijventerrein beperkt zich hoofdzakelijk tot de uitstoot van het wegverkeer van en naar het bedrijventerrein. De extra verkeersintensiteit ten gevolge van het bedrijventerrein Holtum Noord III bedraagt 3500 motorvoertuigen per etmaal. Het merendeel hiervan (75%) is zwaar vrachtverkeer terwijl het aandeel licht verkeer slechts 6 % bedraagt. Met behulp van het rekenprogramma CARII versie 7.0.1 zijn de effecten ten gevolge van de verkeersaantrekkende werking bepaald. De berekeningen zijn uitgevoerd

¹ Kritische depositiewaarde is de grens waarboven de kwaliteit van het habitatype significant wordt aangetast als gevolg van de verzurende en/of vermestende invloed van de atmosferische stikstofdepositie.

voor de jaren 2008, 2010 en 2015. Uit de rekenresultaten blijkt dat in alle jaren voldaan wordt aan de grenswaarden uit bijlage 2 van de Wet milieubeheer. Het effect op de luchtkwaliteit voldoet aan de grenswaarden die daaraan gesteld worden vanuit de Wet luchtkwaliteit. ((DHV, 2008).

Ten aanzien van de effecten van het bestaand gebruik en de autonome ontwikkeling van de huidige rijksinfrastructuur (wegen, kanalen en spoorwegen) op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden is in 2008 een verkenning uitgevoerd door Bureau Waardenbrug in opdracht van Rijkswaterstaat. Uit o.a. deze verkenning blijkt dat de bijdrage van wegen aan stikstofdepositie afneemt naarmate de afstand tot de weg groter wordt. 'Bij berekeningen aan het verloop van emissies langs de A8 in het Oostzanerveld bleek de bijdrage in het open landschap op een afstand van 200 meter reeds verwaarloosbaar ten opzichte van de achtergrondwaarden' (Boddeke et al. 2006 in Brekelmans et al., 2008). Redenerend vanuit de kritische depositie van de Habitattypen: het meest gevoelige type voor verzuring in het Grensmaasgebied, het Glanshaverhooiland, heeft een kritische depositie van 1400 molN/h/j (Bal et al., 2007). Dit type komt echter in de buurt van het projectgebied niet voor, maar is gelokaliseerd in de noordelijk gelegen natuurterreinen binnen het Natura 2000-gebied, ten noorden van Stevensweert (Peters, 2007). De overige typen zijn minder/niet gevoelig voor zure depositie en hebben een kritische depositiewaarde die ligt boven de 2400 mol N/ha/j (Bal et al., 2007). In werkelijkheid zullen deze typen in de Grensmaas nog minder gevoelig zijn voor verzuring vanwege de bufferende werking van de klei- en slibgehalte van het water- en oeverzone. De achtergronddepositie ter plekke ligt tussen de 1930 en 2230 mol N ha/j. (bron: www.mnp.nl), waarmee de achtergronddepositie lager is als de kritische depositie. Mede gezien de afstand van de Grensmaas tot het plangebied neemt de depositie in het gebied Grensmaas van bijvoorbeeld stikstofverbindingen naar verwachting niet meetbaar toe en zijn er geen negatieve effecten te verwachten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Grensmaasgebied.

- **Verontreiniging**

Alle habitattypen en -soorten waarvoor Grensmaas is aangewezen zijn gevoelig voor de gevolgen van verontreiniging (alle habitatsoorten: zeer gevoelig!).

Kenmerk: Er is sprake van verontreiniging als er verhoogde concentraties van stoffen in een gebied voorkomen, welke stoffen onder natuurlijke omstandigheden niet of in zeer lage concentraties aanwezig zijn. Bij verontreiniging is sprake van een zeer brede groep van ecosysteem/gebiedsvreemde stoffen: organische verbindingen, zware metalen, schadelijke stoffen die ontstaan door verbranding of productieprocessen, straling (radioactief en niet radioactief), geneesmiddelen, endocrien werkende stoffen etc. Deze stoffen werken in op de bodem, grondwater, lucht.

Interactie andere factoren: geen directe interactie met andere factoren. Wel kan verontreiniging als gevolg van andere factoren optreden.

Gevolg (algemeen): Vrijwel alle soorten en habitattypen reageren op verontreiniging. De ecologische effecten uiten zich in het verdwijnen van soorten en/of het beïnvloeden van gevoelige ecologische processen. Deze beïnvloeding kan direct plaatsvinden maar ook indirect via een opeenvolging van ecologische interacties. Bovendien kan verontreiniging zich pas vele jaren/decennia later manifesteren. De gevolgen van verontreiniging zijn divers en complex. In het algemeen kan gesteld worden dat aquatische habitattypen en soorten gevoeliger zijn dan terrestrische systemen. Ook geldt dat soorten in de top van de voedselpiramide, als gevolg van accumulatie, van verontreinigingen gevoeliger zijn. Echter, afhankelijk van de concentratie en duur van de verontreiniging zijn alle habitattypen en soorten gevoelig en kan verontreiniging leiden tot verandering van de soortensamenstelling.

Voorkomen en gevolgen voor Grensmaas: Verontreiniging vindt plaats door uitstoot van met name het wegverkeer. De mate van toename afgezet tegen de reeds aanwezige achtergrondbelasting (snelweg) is klein. Langs wegen worden (zware) metalen vooral verspreid via uitlaatgassen en door slijtage van banden. Verhoogde concentraties van deze stoffen in de bodem, vegetatie en fauna reiken echter meestal niet verder dan 50 m van de weg (Alterra, 2003). Ook uit het onderzoek van (Brekelmans et al., 2008) komt naar voren dat verhoogde concentraties van zware metalen alleen

meetbaar in de directe omgeving van wegen. Mogelijke effecten treden op binnen een zone van enkele tientallen meters.

Gezien de afstand van Grensmaas tot het plangebied neemt de depositie van verontreinigende stoffen niet meetbaar toe.

- **Verstoring door geluid**

De habitattypen zijn niet gevoelig voor geluid. Alleen van de Bever is bekend dat deze soort gevoelig is voor deze verstoringfactor. Voor wat betreft de andere soorten is onbekend of er een gevoeligheid bestaat.

Kenmerk: verstoring door onnatuurlijke geluidsbronnen; permanent zoals geluid wegverkeer danwel tijdelijk zoals geluidsbelasting bij evenementen. Geluid is een hoorbare trilling, gekenmerkt door geluidsdruk en frequentie.

Interactie andere factoren: Treedt vaak samen met visuele verstoring op door bijv. vlieg- en autoverkeer, manifestaties etc.

Gevolg (algemeen): Logischerwijs zijn alleen diersoorten gevoelig voor direct effecten van geluid. Geluid sec is een belangrijke factor in de verstoring van fauna. De verstoring door geluid wordt beïnvloed door het achtergrondgeluid en de duur, frequentie en sterkte van de geluidsbron zelf. Geluidsbelasting kan leiden tot stress en/of vluchtgedrag van individuen. Dit kan vervolgens weer leiden tot het verlaten van het leefgebied of bijvoorbeeld een afname van het reproductieproces. In bepaalde gevallen kan ook gewenning optreden, in het bijzonder bij continu geluid. Voor zeezoogdieren en vogels is in bepaalde gevallen deze dosis-effect relatie goed gekwantificeerd.

Voorkomen en gevolgen voor Grensmaas:

DHV heeft een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke belemmeringen voor de realisatie van bedrijventerrein Holtum Noord III vanwege geluid (rapportage d.d. 14 juli 2008, kenmerk LI20082561). In bijlage 4 is een geluidscontourkaart opgenomen waarop de 50-70 dB(A) grens (randen contour 50 dB(A)) staat aangegeven. Deze valt globaal over het Julianakanaal. Een algemene regel is dat de geluidsbelasting vanuit een geluidsbron afneemt met 6 dB als de afstand tot de geluidsbron verdubbeld. Ten aanzien van het bedrijventerrein moet worden opgemerkt dat het hoge talud langs het Julianakanaal een dempend effect zal hebben op het geluid terwijl water het geluid juist verder draagt. Per saldo betekent dit naar verwachting dat ter hoogte van Grensmaas de geluidsbelasting vanuit het bedrijventerrein onder de meest voorkomende weersomstandigheden (westenwind) maximaal 20 dB(A) is (vergelijkbaar met de geluidsbelasting van fluisteren op 1,5 m). Voor Bever is voor zover bekend geen dosis-effect relatie onderzocht ten aanzien van geluid. Een te hanteren regel is dat ieder geluid waargenomen boven de normaal aanwezige achtergrondruis uit, een reactie kan opleveren. Het stromend water van de Maas produceert een continue achtergrond geluid. Gezien het aanwezige achtergrondgeluid ter plaatse van de Grensmaas, wordt een negatief effect op de Bever, gezien in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen, uitgesloten.

- **Verstoring door licht**

De habitattypen en Bever zijn volgens de effectenindicator niet gevoelig voor licht. Voor Gaffellibel en de vissoorten is niet bekend of er een gevoeligheid bestaat. De Gaffellibel komt in de huidige situatie niet in de Grensmaas voor. De huidige situatie is niet optimaal voor vestiging van de soort. Vooral het ontbreken van fijnere grind en grove zandfracties wordt als knelpunt ervaren. Met de uitvoering van het Grensmaasproject lijken mogelijkheden voor Gaffellibel te bestaan in relatie met verbetering van beken en beekmondingen (o.a. de Roer en de Swalm) (Peters et al., 2008). In het traject van de Grensmaas in de nabijheid van het plangebied is geen geschikt habitat voor de Gaffellibel aanwezig.

Kenmerk: verstoring door kunstmatige lichtbronnen, zoals licht uit woonwijken en industrieterreinen, glastuinbouw etc.

Interactie andere factoren: geen?

Gevolg (algemeen): Kunstmatige verlichting van de nachtelijke omgeving kan tot verstoring van het normale gedrag van soorten leiden. Naar mogelijke effecten is nog vrij weinig onderzoek gedaan. Veel kennis gaat daarom nog niet verder dan het kwalitatief signaleren van risico's. Met name schemer- en nachtactieve dieren kunnen last hebben van verstoring door licht, doordat zij juist aangetrokken

worden of verdreven door de lichtbron. Hierdoor raakt bijvoorbeeld hun ritme ontregeld of verlichte delen van het leefgebied worden vermeden.

Voorkomen en gevolgen voor Grensmaas: Op het bedrijventerrein worden bedrijven gevestigd waar continudiensten gedraaid worden. Dit betekent dat op het terrein ook in de nachtelijke uren gebruikersverlichting aanwezig is. Gezien de ligging van het hoge talud, de afstand van het bedrijventerrein tot de Grensmaas en de tussenliggende landschapselementen en boerderijen is er geen sprake van een directe lichtinval. Een negatief effect op de habitattypen en -soorten waarvoor Grensmaas is aangewezen kan daardoor worden uitgesloten.

- **Verstoring door trilling**

De habitattypen zijn niet gevoelig voor trilling. Alleen van de Bever is bekend dat deze soort gevoelig is voor deze verstoringfactor. Voor wat betreft de andere soorten is onbekend of er een gevoeligheid bestaat.

Kenmerk: Er is sprake van trillingen in bodem en water als dergelijke trillingen door menselijke activiteiten veroorzaakt worden, zoals bij boren, heien, draaien van rotorbladen etc.

Interactie andere factoren: kan vooral samen optreden met verstoring door geluid

Gevolg (algemeen): Trilling kan leiden tot verstoring van het natuurlijke gedrag van soorten. Individuen kunnen tijdelijk of permanent verdreven worden uit hun leefgebied. Over het daadwerkelijke effect van trilling is nog zeer weinig bekend. Naar het effect op zeezoogdieren is wel onderzoek verricht.

Voorkomen en gevolgen voor Grensmaas: In het plangebied zal trilling met name veroorzaakt worden door wegverkeer (zware vrachtwagens). Gezien de afstand van Grensmaas tot het plangebied wordt enig effect op Grensmaas c.q. Bever uitgesloten.

- **Optische verstoring**

Behalve bij de vissoorten kan er volgens de effectenindicator bij alle habitattypen en -soorten een gevoeligheid bestaan voor optische verstoring. Ten aanzien van de habitattypen gaat men uit van de kenmerkende fauna die voorkomt in deze habitattypen.

Kenmerk: optische verstoring betreft verstoring door de aanwezigheid en/of beweging van mensen dan wel voorwerpen die niet thuishoren in het natuurlijke systeem.

Interactie andere factoren: treedt vaak samen op met verstoring door geluid (in geval van recreatie) of trilling en licht (in geval van voertuigen, schepen).

Gevolg (algemeen): optische verstoring leidt vooral tot vluchtgedrag van dieren. De soort reageert bijvoorbeeld op beweging omdat een potentiële vijand wordt verwacht. Andersom kan optische verstoring juist ook het uitzicht van soorten beperken waardoor zij potentiële vijanden niet zien naderen. De daadwerkelijke effecten zijn zeer soortspecifiek en hangen van de schuwheid van de soort en de mate waarin gewinning optreedt. Bovendien kunnen de effecten afhankelijk zijn van de periode van de levenscyclus van de soort: in de broedtijd zijn soorten over het algemeen schuwer en dus gevoeliger voor optische verstoring.

Voorkomen en gevolgen voor Grensmaas: De ruimtelijke ontwikkeling vindt plaats aan de oostkant van het kanaal en beperkt zich tot bebouwing (bewegende kranen en dergelijke ontbreken). De bebouwing is maximaal 15 meter met een mogelijkheid tot het verlenen van een ontheffing tot 20 meter. Ter hoogte van de Grensmaas zijn de contouren van de bedrijven deels nog zichtbaar, deels afgeschermd door bestaande beplanting, gebouwen en het hoge talud van het Julianakanaal. Een versturende werking wordt uitgesloten gezien de afstand van circa 1 kilometer.

Conclusie:

Het plangebied ligt op circa 900 tot 1600 meter afstand van het Natura 2000 gebied Grensmaas. Mogelijke negatieve effecten door vestiging van de bedrijven op Holtum Noord III worden vooral veroorzaakt door het wegverkeer (verzurende en verontreinigende depositie, geluid en trilling). Ook optische verstoring en verstoring door licht zijn mogelijke effecten. Gezien de afstand tot het Natura 2000 gebied, de tussenliggende elementen (o.a. hoge talud Julianakanaal), de verspreiding van de beschermde natuurwaarden en de specifieke gevoeligheid, is er geen enkel effect te verwachten op

de voorkomende habitattypen en -soorten in Grensmaas gezien in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen.

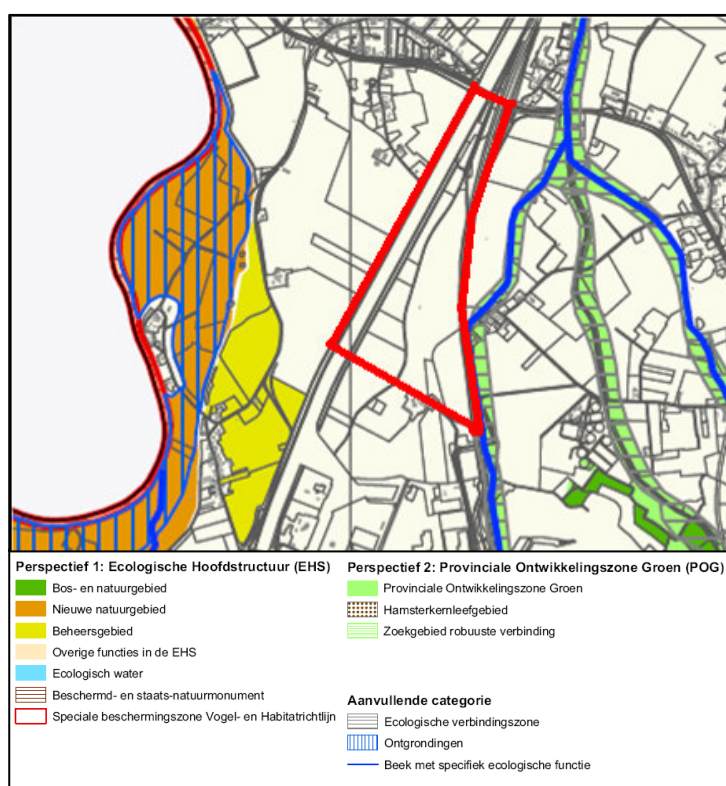
3.3 Afwegingskader overige gebieden Natuurbeschermingswet

Het plangebied ligt niet in of nabij een gebied dat aangewezen is als beschermd natuurmonument en als zodanig wordt beschermd door de Natuurbeschermingswet noch in de nabijheid van gebieden die door de Minister van LNV zijn aangewezen ter uitvoering van verdragen of andere internationale verplichtingen.

3.4 Afwegingskader Nota ruimte en beleid Provincie Limburg

Ligging ten opzichte van EHS en POG

Binnen de begrenzing van het plangebied zijn geen gebieden aangewezen als EHS en POG. Wel is de direct langs het plangebied stromende Geleenbeek aan de oostkant van de A2 aangewezen als POG (zie figuur 4). Door het plangebied zelf stroomt ook een gedeelte van de Geleenbeek. Dit gedeelte van de Geleenbeek is echter niet aangewezen als POG.

Figuur 4: Ligging plangebied (globaal binnen rode omlijn) ten opzichte van EHS en POG (POL-kaart noord, provincie Limburg, 2007).

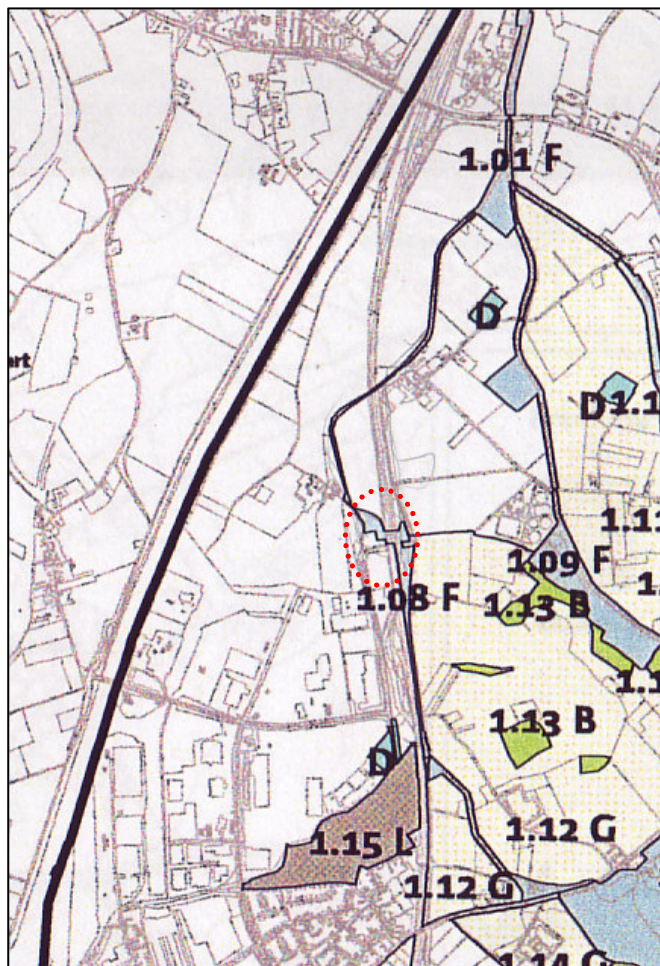
3.5 Afwegingskader bestemmingsplan

In het vigerende bestemmingsplan is het gebied bestemd als agrarisch gebied (met landschappelijke waarde), agrarische bedrijfsdoeleinden, verkeersdoeleinden, watergang en groenvoorziening (ter plaatse van de taluds naast het Julianakanaal). De bosjes het zuiden van het plangebied zijn bestemd als agrarisch gebied met natuur- en landschappelijke waarden. De Boswet is van toepassing op deze bosjes (med. Gemeente Sittard-Geleen). Omdat de bosjes in de huidige situatie beschermd zijn door het bestemmingsplan en de Boswet van toepassing is, is het Afwegingskader 'Beleidsregel mitigatie en compensatie natuurwaarden' (artikel 2.3) (Provincie Limburg, 2005) van toepassing.

Aangezien het bosgebied buiten EHS/POG valt, is de compensatie 1:1 (mondelinge mededeling G. Verschoor, regioecoloog provincie Limburg). Er dient een compensatieplan/overeenkomst opgesteld en gerealiseerd te worden vòòr de realisatie van het industrieterrein.

De bosjes zijn gelegen in het gebied wat beschreven wordt in Stimuleringsplan Zuid-Limburg-Noord. Het betreft deelgebied 1.08 F Geleenbeek, gelegen tussen Wolfrath en Roosteren: 'Langs de westoever ligt een dijkje met daarop loofhoutaanplant. Verspreid liggen kleine percelen loofbos. In het gebied tussen de A2 en de N295 zijn nog belangrijke natuur- en landschapswaarden aanwezig. Doeltype: A 8.1 heuvellandbeek met A1.6 Vogelkers-Essenbos, A 5.10 Vochtig kruidenrijk grasland en A 6.4 Groot zeggenmoeras. Door de omvorming (kap) van de bosjes naar bedrijventerrein gaan natuur- en landschappelijke waarden en kenmerken definitief verloren op deze locatie. Aangezien hierdoor de (verbindende) functie van het gebied, landschappelijke en bosclementen bestaande uit natuurdoeltypen A8.1, A1.6 en A5.10 en A6.4 verloren gaan door de rode ontwikkeling, kan deze functie gecompenseerd worden door het compensatieplan te richten op het behoud van deze functie aan de andere zijde van de rijksweg.

Voor de Boswet geldt dat wanneer de bosjes (gedeeltelijk) gekapt worden minimaal een maand voorafgaand aan de kap een kapmelding moet worden gedaan bij Dienst Regelingen en eigenaar. Verder geldt een herplantverplichting. Omdat de herplant in onderhavig geval niet plaats kan vinden op het perceel zelf dient een ontheffing aangevraagd te worden voor herplant op een ander perceel. Omdat de velling plaatsvindt na vaststelling van het bestemmingsplan (wat in deze casus het geval is), is op dat moment geen kapmelding meer noodzakelijk.

Figuur 5: Kaart Stimuleringsplan van na te streven doelen voor de Geleenbeek en de kleine percelen loofbos (provincie Limburg, 2002).

Conclusie:

Het Afwegingskader 'Beleidsregel mitigatie en compensatie natuurwaarden' (Provincie Limburg, 2005)

is van toepassing wanneer (een deel van) de bosjes gekapt worden. Er dient in compensatie van de verloren gegane oppervlakte bos te worden voorzien (compensatie 1:1, conform paragraaf 3.4 van de compensatieregeling).

4. ANALYSE SOORTBESCHERMING

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt onderzocht of beschermde soorten in het plangebied en de omgeving daarvan voorkomen. Daartoe zijn gegevens onderzocht uit de database van de NatuurBank Limburg, van de provincie Limburg en van Waarneming.nl uit de kilometerhokken waarin het plangebied gelegen is (185-341, 185-342 en 185-343). Daarnaast zijn er in 2007 en 2008 twee oriënterende veldbezoeken gebracht en is een globaal onderzoek gedaan naar de betekenis van de bosjes voor vleermuizen (twee avondbezoeken in september 2008). De gegevens uit de veldbezoeken zijn eveneens opgenomen in deze rapportage.

Indien beschermde soorten aanwezig zijn, wordt aangegeven of een ontheffingsaanvraag noodzakelijk is. Daarnaast wordt aangegeven welke eventuele vervolgstappen moeten worden doorlopen.

Het plangebied ligt ingeklemd tussen het bestaande bedrijventerrein, het Julianakanaal en de A2. De aanwezige bosjes en het agrarisch gebied liggen hierdoor in landschappelijk en landschapsecologisch opzicht geïsoleerd. De ecologische relatie met de omgeving is gering.

Het plangebied bestaat grotendeels uit intensief gebruikte agrarische gronden met zeer lage natuurwaarden. De kleine bosjes ten noorden van het plangebied en de bosjes in het zuiden hebben (bij het viaduct over A2) een geringe ecologische betekenis. De bosjes hebben een (geschatte) leeftijd van 15 tot 25 jaar. Het lijnvormige element (bomensingel) langs het Julianakanaal is van waarde voor migrerende dieren.

Aanwezige natuurwaarden die in de huidige situatie te verwachten zijn bestaan uit enkele soorten broedvogels van agrarisch gebied en enkele algemeen voorkomende soorten zoogdieren (muizen, ratten, Egel, algemeen voorkomende vleermuizen).

Figuur 6: onderzochte Kilometerhokken.

4.2 Flora

Uit de gegevens van de NatuurBank zijn alleen waarnemingen bekend van algemeen voorkomende plantensoorten. In 1994 en 1997 heeft de provincie Limburg een vegetatiekartering in deze regio uitgevoerd. Daarbij werden in de betreffende kilometerhokken, waarin het plangebied gelegen is, drie beschermde soorten in het kader van de Flora- en Faunawet aangetroffen, 12 Limburgse aandachtsoorten en 38 schaarse soorten (www.limburg.nl).

Tabel 3: Overzicht beschermde plantensoorten aangetroffen in de kilometerhokken (Bron: Provincie Limburg, 2007).

Soort	Wetenschappelijke naam	Ffwet	VHR	Detail	Datum
Rapunzelklokje	<i>Campanula rapunculus</i>	2	-	100	1994
Grasklokje	<i>Campanula rotundifolia</i>	1	-	100	1994
Wilde marjolein	<i>Origanum vulgare</i>	2	-	100	1994

Ffwet: Flora- en Faunawet, VHR: soort van Vogel- of Habitatrichtlijn.

Volgens de verspreidingskaart van de provincie Limburg zijn het Grasklokje en Rapunzelklokje in 1994 net buiten of aan de rand van het plangebied (op het talud van het Julianakanaal en in het uiterste noorden) aangetroffen. De Wilde marjolein komt niet voor binnen de begrenzing van het plangebied, maar wel in de betreffende kilometerhokken.

Het Grasklokje behoort tot tabel 1 volgens de Flora- en Faunawet en hiervoor geldt in bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van artikel 8 tot en met 12.

Het Rapunzelklokje behoort tot tabel 2 volgens de Flora- en Faunawet. De bermen zijn over grotere afstand door de recente ingrepen (aanleg nieuwe Holtum-Noord weg) versmald en ernstig verstoord. De aanwezigheid van het Rapunzelklokje in het plangebied is op basis van de huidige aanwezige vegetatie en de recente ingrepen in het plangebied uit te sluiten. Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet is niet noodzakelijk.

4.3 Zoogdieren

In de kilometerhokken waarin het plangebied ligt, komen verschillende soorten zoogdieren voor (zie tabel 4).

Tabel 4: Overzicht beschermde soorten zoogdieren aangetroffen in de kilometerhokken (NatuurBank 2007 en veldbezoeken in 2008).

Soort	Wetenschappelijke naam	Ffwet	VHR	Detail	Datum
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	1	-	100	2002
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	3	4	100	2008
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	2	-	100	2005
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	1	-	100	2008
Haas	<i>Lepus europeus</i>	1	-	100	2005
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	1	-	100	1999
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	1	-	10	2006
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	3	4	100	2008
Mol	<i>Talpa europaea</i>	1	-	1000	2005
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	1	-	100	2005
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>	3	4	100	2005
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	1	-	100	2004
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	2	-	100	2006
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	1	-	100	1997
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	1	-	1	2004
Watervleermuis	<i>Myotis daubentoni</i>	3	4	100	2003
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	1	-	100	2005
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>	1	-	100	1997

Ffwet: Flora- en Faunawet, VHR: soort van Vogel- of Habitatrichtlijn.

In het kilometerhok komen 12 soorten zoogdieren voor die genoemd worden in categorie 1 van de Flora- en Faunawet. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van art. 8 t/m 12 van de Flora- en Faunawet bij ruimtelijke ingrepen.

Eekhoorn wordt genoemd in categorie 2 van de Flora- en Faunawet. Het plangebied vormt voor deze soort uiterst marginaal leefgebied gezien de geringe oppervlakte bos en de geïsoleerde ligging van deze kleine oppervlakten bos. De soort is eenmalig waargenomen in de bosschages ten noorden van het plangebied. Deze bosschages vallen buiten het plangebied en blijven gehandhaafd. Het intensief gebruikte agrarisch gebied is ongeschikt als leefgebied voor de Eekhoorn.

De Steenmarter is waargenomen in de kilometerhokken. Er zijn diverse waarnemingen uit de kern Roosteren en een uit Oud-Roosteren. Ook is een verkeersslachtoffer langs de A2 gevonden. Het

plangebied is grotendeels zeer marginaal leefgebied door het ontbreken van kleine landschapselementen en (andere) lijnvormige elementen. De omgeving van de dijk van het Julianakanaal met de bomenrij vormt wel geschikt leefgebied. Deze elementen blijven behouden bij de ontwikkeling van het plangebied. Negatieve effecten door de ruimtelijke ontwikkeling op de staat van instandhouding van de soort worden uitgesloten.

Vleermuizen:

In de kilometerhokken werden vier soorten vleermuizen waargenomen (waarnemingen NatuurBank). Vleermuizen zijn zwaar beschermde soorten die worden genoemd in categorie 3 van de Flora- en Faunawet en bijlage 4 van de Habitatrichtlijn. De voorkomende soorten verschillen van elkaar in jachttechniek en migratie. Zo jaagt Rosse vleermuis bij voorkeur boven open terrein terwijl Gewone dwergvleermuis open terrein juist mijdt en Watervleermuis bijna alleen boven water jaagt (R. Lange et al, 1994).

Figuur 7: Locaties waarnemingen vleermuizen tijdens veldbezoeken.

Met name Gewone dwergvleermuis en Watervleermuis gebruiken vaak dezelfde vliegroutes terwijl Rosse vleermuis en Laatvlieger minder binding hebben met dezelfde vliegroutes (Limpens, 2005). De uit het gebied bekende soorten Laatvlieger en de Gewone dwergvleermuis zijn niet alleen afhankelijk van natuurlijke lijnvormige structuren en kunnen zich ook oriënteren op gebouwen. De Rosse vleermuis heeft tijdens het vliegen en foerageren een uiterst geringe binding met kleine landschapselementen of lijnvormige elementen.

Tijdens de avondbezoeken op 10 en 28 september 2008 werden alleen Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger waargenomen. Daarbij werden enkele waarnemingen gedaan van vleermuizen rond de bosjes aan beide zijden van de snelweg. Er zijn tijdens de veldbezoeken geen waarnemingen

gedaan van vleermuizen die de snelweg via het viaduct 'oversteken'. Gezien de aanwezigheid van vleermuizen aan beide zijden van het viaduct en de situatie in de omgeving vormt het viaduct een relatief veilige oversteek over de snelweg en is het aannemelijk dat deze ook als zodanig (maar vermoedelijk incidenteel) gebruikt wordt. Het handhaven van delen van de bosjes grenzend aan de A2 wordt hier aanbevolen. In de planvorming (september 2008) is dit ook zo opgenomen.

Tabel5: Overzicht waarnemingen tijdens de veldbezoeken op 10 en 28 september 2008

Locatie	Soort	Datum	Aantal
1	Gewone dwergvleermuis	10/9 en 28/9	Op beide data 1 exemplaar
2	Laatvlieger	10/9 en 28/9	Op beide data 1 exemplaar
3	Gewone dwergvleermuis	28/9	3 exemplaren
Overige plangebied	Geen waarnemingen	10/9 en 28/9	

Het plangebied in de huidige staat heeft de functie van (marginaal) foerageergebied voor Rosse vleermuis (incidentele waarnemingen met name rond Gebroek), Laatvlieger en Gewone dwergvleermuis. Het open agrarisch gebied biedt te weinig beschutting aan soorten als Laatvlieger en Gewone dwergvleermuis. De omgeving van Gebroek, de bosjes en de bomenrij langs het Julianakanaal vormen wel geschikt foerageergebied. Watervleermuis is alleen aan de oostzijde van de A2 boven de Geleenbeek waargenomen en komt ongetwijfeld ook voor boven het Julianakanaal. Het plangebied is eveneens van marginale betekenis als migratiegebied. Alleen de bomenrij langs het Julianakanaal (buiten het plangebied) is van betekenis. In het plangebied ontbreken doorgaande

lijnvormige elementen geheel. Vaste rust- en verblijfplaatsen zijn niet in de bosjes aanwezig (geschikte holten en spleten ontbreken).

In het voorontwerp bestemmingsplan is aansluitend aan het viaduct en de bosjes een strook groen aangegeven (rooilijn langs de A2). Een definitief inrichtingsplan is ten tijde van het schrijven van deze revisie nog niet bekend. Naar verwachting wordt nieuwe laanbeplanting aangeplant die kan gaan fungeren als een nieuwe migratie- en verbindingroute richting Julianakanaal. Dit betekent een verbetering ten aanzien van de huidige situatie waarin lijnvormige opgaande elementen geheel ontbreken in het plangebied. Aanbevolen wordt om bij de inrichting van het plangebied rekening te houden met deze mogelijke migratiefunctie bij de keuze voor (het plaatsen van) verlichting in het plangebied (afgeschermd armaturen en aangepast licht).

Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet voor het vernietigen van foerageergebied (en migratieroutes) van vleermuizen is gezien de huidige betekenis van het plangebied niet noodzakelijk, bosjes die van betekenis zijn blijven (gedeeltelijk) gehandhaafd na de ontwikkeling van het plangebied, ook blijven groene structuren gehandhaafd of worden opnieuw ontwikkeld. Nieuwe doorgaande lijnvormige structuren (laanbeplanting en gebouwen) zijn aanwezig na inrichting van het plangebied en gaan naar verwachting functioneren als migratieroute voor de in het gebied waargenomen soorten.

Figuur 8: Boven: viaduct tussen Kamerhof (gebied ten oosten van de A2) en plangebied. Beneden zicht op de snelweg.

4.4 Vogels

De provincie Limburg heeft in 1994 broedvogelonderzoek in het gebied uitgevoerd. Hoewel de informatie uit deze inventarisatie niet van recente datum is, geeft het wel een beeld van de aanwezige broedvogels aangezien er geen grote veranderingen in het landgebruik zijn opgetreden. Aanvullend hierop zijn enkele recentere gegevens uit de NatuurBank Limburg. Het plangebied maakt op grond van deze gegevens deel uit van het broedgebied van enkele soorten met een vermelding op de Rode Lijst (Patrijs, Gele kwikstaart en Veldleeuwerik). Tijdens het veldbezoek werd vastgesteld dat onder andere Houtduif, Winterkoning, Vink, Roodborst, Merel en Zanglijster als broedvogel in de bosjes aanwezig zijn. De bosjes zijn gezien de leeftijd ongeschikt als broedlocatie voor de Grote bonte specht.

Door de uitbreiding van het bedrijventerrein neemt met name de oppervlakte geschikt leefgebied af voor vogels van het agrarisch gebied. Gezien de intensieve bewerking van de akkers en de afwezigheid van kleine landschapselementen is de huidige betekenis voor deze groep vogels echter gering. Patrijs, Gele kwikstaart en Veldleeuwerik komen in Midden-Limburg nog verspreid en plaatselijk in hoge dichtheden voor (www.limburg.nl). De populaties staan landelijk onder druk staan wat de reden is voor plaatsing op de Rode Lijst (landelijk afnemende trend). De ruimtelijke ontwikkeling heeft geen invloed op de staat van instandhouding van de genoemde soorten op regionaal en provinciaal niveau. Genoemde soorten hebben geen vaste rust- en/of verblijfplaatsen in de zin van de Flora- en Faunawet.

Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Vogelrichtlijn en de Flora- en Faunawet. Broedende vogels zijn opgenomen in categorie 3 (zware bescherming). De verbodsbepalingen van artikel 11 beperken zich alleen tot de plaatsen waar gebroed wordt (nesten, holen e.d.), inclusief de functionele omgeving om het broeden succesvol te doen zijn en slechts gedurende de periode dat er gebroed wordt. Hierop zijn uitzonderingen: nesten van Bosuil, Steenuil, Kerkuil, Groene specht, Zwarte specht en Grote bonte specht zijn, indien ze nog in functie zijn, jaarrond beschermd. Ook nesten van in bomen broedende roofvogelsoorten en van Ransuil zijn jaarrond beschermd. Deze soorten zijn niet in staat een geheel eigen nest te bouwen en maken gebruik van oude kraaiennesten of nesten waar zij eerder gebroed hebben (Handreiking Flora- en Faunawet, DLG in prep.). Tijdens de veldbezoeken is specifiek aandacht besteedt aan het voorkomen van nestholten. Er werden geen nestholten aangetroffen in het plangebied. In het plangebied is wel geschikte broedgelegenheid aanwezig in de vorm van struweel, jonge opslag en bomen. Het verwijderen van opslag dient voor aanvang van het broedseizoen te gebeuren.

Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Flora- en Faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Als richtlijn kan voor het plangebied een broedperiode aangehouden worden van 15 maart tot en met 15 juli. Het verdient aanbeveling werkzaamheden buiten deze periode uit te voeren.

4.5 Amfibieën

In de gegevensset van de NatuurBank Limburg wordt slechts één soort genoemd.

Tabel 6: Overzicht beschermde soorten amfibieën aangetroffen in het kilometerhok. (NatuurBank, 2007).

Soort	Wetenschappelijke naam	Ffwet	VHR	Detail	Datum
Groene kikker complex	<i>Rana esculenta synklepton</i>	1	-	1000	2002

Ffwet: Flora- en Faunawet, VHR: soort van Vogel- of Habitatrichtlijn, pr NBP: prioritaire soort NatuurbeleidsPlan, pr Limburg: prioritaire soort provincie Limburg.

Deze soort wordt genoemd in categorie 1 van de Flora en Faunawet. Voor deze soort geldt een vrijstelling voor de Flora- en Faunawet voor ruimtelijke ontwikkelingen.

In het plangebied is open water alleen aanwezig in de Geleenbeek. Deze beek is ter plaatse van het plangebied smal en (tijdens het najaar van 2008) begroeid met Liesgras. De beek is niet geschikt als voortplantingswater voor soorten als Kamsalamander (voorkeur voor jaarrond water houdende poelen, stilstaand water) en andere zwaarder beschermde soorten amfibieën. Overwinteringsgebied voor algemeen voorkomende soorten is aanwezig in de bosjes.

Tijdens de veldbezoeken werden geen amfibieën waargenomen. Het plangebied is gezien het intensieve gebruik, de recente ingrepen (verbreding van wegen), het ontbreken van waarnemingen van zwaar beschermde soorten en het ontbreken van geschikt voortplantingswater van marginale betekenis voor de algemenere soorten amfibieën.

4.6 Reptielen

Uit de gegevenssets van de NatuurBank Limburg en Waarneming.nl zijn geen gegevens over reptielen in het plangebied bekend noch uit de omgeving. Ook in verleden ontbreken waarnemingen uit de omgeving. Alleen Hazelworm is in het verleden incidenteel waargenomen tussen Born en Urmond. Leefgebied van andere soorten reptielen liggen op (veel) grotere afstand. Op basis van de huidige bekende verspreiding en de huidige inrichting en gebruik van het plangebied is de aanwezigheid van reptielen uit te sluiten. Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet is niet noodzakelijk.

4.7 Dagvlinders

Uit de gegevensset van de NatuurBank Limburg zijn geen gegevens over beschermde of zeldzame vlinders in het plangebied bekend.

Het plangebied is door het ontbreken van waardplanten van uiterst geringe betekenis voor dagvlinders. In het plangebied komen alleen algemene en wijd verspreide soorten voor. Negatieve effecten op populaties of soorten zijn door de voorgenomen ontwikkeling niet te verwachten. Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet is niet noodzakelijk.

4.8 Libellen

Uit de gegevens van de NatuurBank Limburg zijn geen gegevens van beschermde libellen bekend. Gezien het aanwezige biotoop en van de aard van het open water (smal, veel vegetatie in de beek) in het plangebied, kan het voorkomen van beschermde soorten libellen uitgesloten worden. Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet is niet noodzakelijk.

4.9 Sprinkhanen

Uit de gegevensset van de NatuurBank Limburg zijn geen gegevens over sprinkhanen in het plangebied bekend. Gezien de bekende verspreiding van beschermde soorten sprinkhanen en het aanwezige biotoop kan het voorkomen van beschermde soorten sprinkhanen in het plangebied worden uitgesloten. Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet is niet noodzakelijk.

4.10 Vissen

Uit de gegevensset van de NatuurBank Limburg zijn geen gegevens over vissen in het plangebied bekend. Door het plangebied stroomt de Geleenbeek. De waterkwaliteit van de Geleenbeek was slecht maar is de laatste jaren verbeterd. Delen van de beek zijn heringericht. In het stroomgebied van de Geleenbeek komt Driedoornige stekelbaars voor (niet beschermd). Beschermde soorten als Barmpje werden tot 2004 niet waargenomen (Verberk W.C.E.P. et. al., 2004). Gezien de ontwikkelingen in de laatste jaren (herinrichting, verbetering waterkwaliteit) dienen bij het verleggen van de beek de nodige voorzorgsmaatregelen genomen te worden om schade aan vissen te voorkomen (Waterschap Roer en Overmaas).

5. CONCLUSIES

5.1 Conclusies gebiedsbescherming

- De voorgenomen ontwikkeling betreft de uitbreiding van het bedrijventerrein Holtum-Noord III. Het plangebied ligt op vrij korte afstand van Natura 2000-gebied Grensmaas. Op grond van art. 19j, derde lid Natuurbeschermingswet 1998 dienen de gevolgen van het plan op de natuurwaarden waarvoor Grensmaas is aangewezen, in beeld gebracht te worden middels een habitattoets.
- Het plangebied ligt op circa 900 tot 1600 meter afstand van het Natura 2000 gebied Grensmaas. Mogelijke negatieve effecten door vestiging van de bedrijven op Holtum Noord III worden vooral veroorzaakt door het wegverkeer (verzurende en verontreinigende depositie, geluid en trilling). Ook optische verstoring en verstoring door licht zijn mogelijke effecten. Gezien de afstand tot het Natura 2000 gebied, de tussenliggende elementen (o.a. hoge talud Julianakanaal), de verspreiding van de beschermde natuurwaarden en de specifieke gevoeligheid, is er geen enkel effect te verwachten op de voorkomende habitattypen en -soorten in het gebied gezien in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen.
- Het plangebied ligt niet in of nabij een gebied dat aangewezen is als beschermd natuurmonument en als zodanig wordt beschermd door de Natuurbeschermingswet noch in de nabijheid van gebieden die door de Minister van LNV zijn aangewezen ter uitvoering van verdragen of andere internationale verplichtingen.
- Omdat de Boswet van toepassing is op bosjes in het plangebied en deze bosjes in de huidige situatie beschermd zijn door het bestemmingsplan is het Afwegingskader 'Beleidsregel mitigatie en compensatie natuurwaarden' (Provincie Limburg, 2005) van toepassing. Wanneer (een deel van) de bosjes gekapt wordt, dient in compensatie van de verloren gegane oppervlakte bos te worden voorzien (1:1). Er dient dan een compensatieplan/overeenkomst te worden opgesteld en gerealiseerd te worden voor de realisatie van het industrieterrein.
- Het plangebied ligt buiten de bebouwde kom van de Boswet. De Boswet is van toepassing op de bosjes in het zuiden van het plangebied. Minimaal een maand voorafgaand aan de kap dient een kapmelding te worden gedaan bij Dienst Regelingen en eigenaar. Ook geldt een herplantverplichting. Omdat de herplant in onderhavig geval niet plaats kan vinden op het perceel zelf dient een ontheffing aangevraagd te worden voor herplant op een ander perceel. Als de velling plaatsvindt na vaststelling van het bestemmingsplan (wat in deze casus het geval is), is op dat moment geen kapmelding meer noodzakelijk.

5.2 Conclusies soortbescherming

- Het plangebied bestaat grotendeels uit intensief gebruikte agrarische gronden met zeer lage natuurwaarden. De kleine bosjes in het noorden en de bosjes in het zuiden (bij het viaduct over A2) hebben een geringe ecologische betekenis. Gezien de geïsoleerde ligging is de ecologische relatie met de omgeving gering.
- Op basis van de vier veldbezoeken, de beschikbare gegevens en het huidige gebruik van het plangebied wordt nader veldonderzoek niet noodzakelijk geacht.
- Flora: De bermen zijn over grotere afstand door de recente ingrepen (aanleg nieuwe Holtum-Noord weg) versmald en ernstig verstoord. De aanwezigheid van beschermde soorten planten is op basis van het aangetroffen biotoop, de huidige aanwezige vegetatie en de recente ingrepen in het plangebied uit te sluiten. Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet voor planten is niet noodzakelijk.

- Zoogdieren: In het plangebied komen enkele soorten zoogdieren voor die zijn vermeld in categorie 1 van de Flora- en Faunawet. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van artikel 8 t/m 12 van de Flora- en Faunawet bij ruimtelijke ingrepen. Voor zwaarder beschermde soorten als Eekhoorn, Steenmarter maakt een klein deel van het plangebied deel uit van (marginaal) leefgebied. Ook na de ruimtelijke ontwikkeling blijft het plangebied deel uitmaken van het (marginaal) leefgebied. Het plangebied in de huidige staat heeft de functie van (marginaal) foerageergebied voor Rosse vleermuis, Laatzvlieger en Gewone dwergvleermuis. Het open agrarisch gebied biedt te weinig beschutting aan soorten als Laatzvlieger en Gewone dwergvleermuis. De omgeving van Gebroek, de bosjes en de bomenrij langs het Julianakanaal vormen wel geschikt foerageergebied. Het plangebied is eveneens van marginale betekenis als migratiegebied. Alleen de bomenrij langs het Julianakanaal (buiten het plangebied) is van betekenis. In het plangebied ontbreken doorgaande lijnvormige elementen geheel. Vaste rust- en verblijfplaatsen zijn niet in de bosjes aanwezig (holten en spleten ontbreken. Gezien de huidige marginale functie voor vleermuizen is een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet niet nodig. Het plangebied blijft marginaal leefgebied na inrichting waarbij de betekenis mogelijk toeneemt door het aanbrengen van lijnvormige structuren (laanbeplanting) die kunnen dienen als oriëntatie in nieuwe migratieroutes.
- Vogels: Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Vogelrichtlijn en de Flora- en Faunawet. Broedende vogels zijn opgenomen in categorie 3 (zware bescherming). De verbodsbepalingen van artikel 11 beperken zich alleen tot de plaatsen waar gebroed wordt (nesten, holen e.d.), inclusief de functionele omgeving om het broeden succesvol te doen zijn en slechts gedurende de periode dat er gebroed wordt. Hierop zijn een aantal uitzonderingen in die zin dat nesten van een aantal soorten jaarrond beschermd zijn. Deze soorten/nesten komen in het plangebied niet voor. Door de uitbreiding van het bedrijventerrein neemt met name de oppervlakte geschikt leefgebied af voor vogels van het agrarisch gebied. Gezien de intensieve bewerking van de akkers en de afwezigheid van kleine landschapselementen is de huidige betekenis voor deze groep vogels echter gering. De huidige staat van instandhouding komt niet in het geding door de voorgenomen ontwikkeling. De in het plangebied voorkomende soorten hebben geen vaste rust- en/of verblijfplaatsen in de zin van de Flora- en Faunawet. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Flora- en Faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Als richtlijn kan voor het plangebied een broedperiode aangehouden worden van 15 maart tot en met 15 juli. Het verdient aanbeveling werkzaamheden buiten deze periode uit te voeren.
- Amfibieën en reptielen: Het plangebied is gezien het intensieve gebruik, de recente ingrepen (verbreding van wegen), het ontbreken van waarnemingen van zwaar beschermde soorten en het ontbreken van geschikt voortplantingswater van marginale betekenis voor algemeen voorkomende amfibieën. Op basis van de huidige bekende verspreiding en de huidige inrichting en gebruik van het plangebied is de aanwezigheid van reptielen uit te sluiten. Een ontheffing in het kader van de Flora- en Faunawet is voor deze diergroepen niet nodig.
- Insecten: Het plangebied maakt deel uit van het leefgebied van enkele algemeen voorkomende dagvlinders, libellen en sprinkhanen. Deze soorten zijn niet beschermd in het kader van de Flora- en Faunawet. De voorgenomen ontwikkeling heeft geen negatief effect op de staat van instandhouding van deze algemene soorten.
- Vissen: Gezien de ontwikkelingen in de laatste jaren (herinrichting op bepaalde trajecten, verbetering waterkwaliteit) dienen bij het verleggen van de beek de nodige voorzorgsmaatregelen genomen te worden om schade aan vissen te voorkomen (Waterschap Roer en Overmaas).

- In de Flora- en Faunawet is een zorgplicht opgenomen. Dit houdt in dat voorafgaand aan de ingreep alle maatregelen dienen te worden getroffen om nadelige gevolgen op flora en fauna voor zover mogelijk te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Deze zorgplicht geldt altijd, ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

6. LITERATUURLIJST EN WEBSITES

Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998, LNV 2005.

Agreement on the conservation of populations of European Bats. Eurobats, 1991.

Alterra, 2003. Mobiliteit en effecten op natuur. Kisten U. et al. Werkdocument 2003/10, Alterra, Research Instituut voor de Groene Ruimte, Wageningen, 2003.

Besluit houdende wijziging van artikel 75 van de Flora- en Faunawet . 2005.

Besluit inwerkingtreding Flora- en Faunawet. Vastgesteld d.d. 12 december 2001. Staatsblad 2001, nr. 656.

Brekelmans et al., 2008. Bestaand gebruik van rijksinfrastructuur en Natura 2000-gebieden
Subtitel: Verkenning van effecten van rijkswegen, spoorwegen en rijkskanalen als gevolg van bestaand gebruik, beheer en onderhoud en autonome ontwikkeling. Bureau Waardenburg bv / Rijkswaterstaat Dienst Verkeer en Scheepvaart, 2008.

Broekhuizen S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting uitgeverij van de KNNV, Utrecht.

Coelen van der, J.E.M., 1992. Verspreiding en ecologie van de amfibieën en reptielen in Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg/Stichting RAVON, Maastricht-Nijmegen.

Dienst Landelijk Gebied, 2006. Handreiking Flora en Faunawet, (versie 1.0 – 31 oktober 2006).

Europese Gemeenschappen, Richtlijn no. 79-409 inzake het behoud van de Vogelstand. Brussel, 1979.

Europese Gemeenschappen, Richtlijn no. 92-43 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. Brussel, 1992.

Flora- en Faunawet. Vastgesteld d.d. 25 mei 1998. Staatsblad d.d. 14 juli 1998, nr. 402.

Huizenga C.E., L.S.G.M. Verheggen & R.W. Akkermans, 2005. Werkatlas Zoogdieren in Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Roermond.

Kleukers R.M.J.C. & P.H. van Hoof, 2003. Beschermingsplan sprinkhanen en krekels in Limburg. EIS-Nederland, Leiden & Bureau Natuurbalans - Limes Divergens BV, Nijmegen.

Lange R., P. Twist, Alphons van Winden, Annemarie van Diepenbeek, 1994. Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij van de KNNV, VZZ i.s.m. Vereniging Natuurmonumenten, 1994.

Limpens, 2005. Reader cursus Vleermuizen en planologie, 2005.

LNV, 2007. Concept Gebiedendocument Grensmaas, november 2007.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu, 2004. Nota Ruimte.

Peters et al., 2008. Beheerplan Natura 2000 2009-2015 Grensmaas (concept). Bureau Drift m.m.v. CSO Adviesbureau voor Milieuonderzoek (1), Ameco Adviesgroep voor Milieubeleid (2) Instituut voor Natuur en Bosonderzoek Brussel (INBO, 3) en de Universiteit Hasselt (4) in opdracht van Rijkswaterstaat.

Provincie Limburg, 2002. Stimuleringsplan Zuid-Limburg-Noord. Provincie Limburg, Maastricht, april 2002.

Provincie Limburg, 2005. Beleidsregel mitigatie en compensatie natuurwaarden. Maastricht.

Verberk W.C.E.P. et. al., 2004. Veranderingen in het beekdallandschap van de peelregio. Natuurhistorisch maandblad, december 2004, jaargang 93.

Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijke milieu in Europa, 1979. Bern.

www.minlnv.nl

www.limburg.nl

www.waarneming.nl

Bijlage 1: Overzicht beschermde flora en fauna

Bron: NatuurBank Limburg 2008, kilometerhokken 185-341, 185-342 en 185-343.

Nederlandse_Naam	Wetenschappelijke_Naam	Soortgroep	X	Y	Detail	Begindatum
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Zoogdieren	185800	343400	100	19-1-2007
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Zoogdieren	185100	343900	100	3-7-2004
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Zoogdieren	185000	343600	100	15-5-2004
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Zoogdieren	185800	343210	10	2-10-2005
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Zoogdieren	185700	341000	100	17-6-2004
Mol	<i>Talpa europaea</i>	Zoogdieren	185700	341300	100	25-10-1997
Mol	<i>Talpa europaea</i>	Zoogdieren	185000	342000	1000	7-12-2002
Mol	<i>Talpa europaea</i>	Zoogdieren	185000	341000	1000	1-5-2003
Mol	<i>Talpa europaea</i>	Zoogdieren	185000	342000	1000	1-5-2003
Mol	<i>Talpa europaea</i>	Zoogdieren	185000	343000	1000	1-5-2003
Mol	<i>Talpa europaea</i>	Zoogdieren	185000	343000	1000	2-2-2005
Mol	<i>Talpa europaea</i>	Zoogdieren	185700	343200	100	23-1-2003
Mol	<i>Talpa europaea</i>	Zoogdieren	185900	343500	100	7-2-2003
Mol	<i>Talpa europaea</i>	Zoogdieren	185000	343000	1000	11-3-2005
Mol	<i>Talpa europaea</i>	Zoogdieren	185600	342100	100	16-1-2003
Mol	<i>Talpa europaea</i>	Zoogdieren	185700	341000	100	16-1-2003
Mol	<i>Talpa europaea</i>	Zoogdieren	185600	341600	100	23-1-2003
Mol	<i>Talpa europaea</i>	Zoogdieren	185600	341400	100	29-12-2003
Mol	<i>Talpa europaea</i>	Zoogdieren	185600	342100	100	29-12-2003
Watervleermuis	<i>Myotis daubentonii</i>	Zoogdieren	185800	342700	100	1-1-2003
Watervleermuis	<i>Myotis daubentonii</i>	Zoogdieren	185800	343700	100	1-1-2003
Watervleermuis	<i>Myotis daubentonii</i>	Zoogdieren	185700	343500	100	1-1-2003
Watervleermuis	<i>Myotis daubentonii</i>	Zoogdieren	185700	343400	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185100	343500	100	1-1-2004
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185300	343500	100	1-1-2004
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185400	343500	100	1-1-2004
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185500	343500	100	1-1-2004
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185500	343500	100	1-1-2004
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185500	343400	100	1-1-2004
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185600	343000	100	1-1-2004
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185700	343100	100	1-1-2004
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185700	343200	100	1-1-2004
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185700	343200	100	1-1-2004
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185700	343300	100	1-1-2004
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185800	343300	100	1-1-2004
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185900	343300	100	1-1-2004
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185600	343100	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185900	343200	100	1-1-2004
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185900	343200	100	1-1-2004
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185900	343300	100	1-1-2004
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185900	343300	100	1-1-2004
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185600	343000	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185700	343000	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185500	342900	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185500	342800	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185300	342600	100	1-1-2003

Nederlandse Naam	Wetenschappelijke Naam	Soortgroep	X	Y	Detail	Begindatum
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185900	343300	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185300	342500	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185600	343100	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185600	343000	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185700	343200	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185700	343300	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185700	343400	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185800	343500	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185900	343700	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185200	342700	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185300	342900	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185700	343600	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185600	343400	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185600	343300	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185500	343400	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185500	343500	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185300	343600	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185300	343500	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185100	343300	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185100	343200	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185200	343100	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185200	343000	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185100	343400	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185100	343400	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185100	343500	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185200	343700	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185100	343800	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185000	343600	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185800	342200	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185900	342100	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185900	341800	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185700	341700	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185700	341500	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185600	341800	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185600	342100	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185700	342200	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185900	342700	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185800	342500	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185900	343000	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185800	343000	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185800	343200	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185900	343200	100	1-1-2003
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren	185900	343200	100	1-1-2003
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>	Zoogdieren	185217	342398	1	9-5-2001
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>	Zoogdieren	185200	341800	100	6-9-2005
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>	Zoogdieren	185200	341800	100	21-9-2003
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	Zoogdieren	185800	343600	100	1-1-2003
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	Zoogdieren	185000	343500	100	1-1-2003
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	Zoogdieren	185100	343800	100	1-1-2003
Groene kikker (sync)	<i>Rana esculenta (synklepton)</i>	Zoogdieren	185630	343410	10	28-9-2001
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Zoogdieren	185600	341900	100	1-2-2001

Nederlandse_Naam	Wetenschappelijke_Naam	Soortgroep	X	Y	Detail	Begindatum
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Zoogdieren	185600	342800	100	1-6-2001
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Zoogdieren	185700	343200	100	1-1-1999
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Zoogdieren	185700	343100	100	1-1-1999
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Zoogdieren	185600	342100	100	1-12-2001
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Zoogdieren	185900	343700	100	1-7-1999
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Zoogdieren	185400	341100	100	12-4-2005
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Zoogdieren	185700	343100	100	1-12-1999
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Zoogdieren	185700	341400	100	1-8-1997
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Zoogdieren	185000	343000	1000	1-3-1998
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Zoogdieren	185800	343300	100	1-9-1998
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Zoogdieren	185700	343000	100	1-9-2000
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Zoogdieren	185800	343300	100	1-5-1999
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Zoogdieren	185800	343300	100	1-6-1999
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Zoogdieren	185800	343300	100	1-6-1999
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Zoogdieren	185700	343100	100	1-4-1998
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Zoogdieren	185600	342600	100	1-7-2000
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Zoogdieren	185600	343200	100	27-11-2005
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Zoogdieren	185800	343300	100	7-6-2005
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Zoogdieren	185850	343400	10	16-2-2006
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Zoogdieren	185700	343200	100	22-1-2005
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	Zoogdieren	185500	343600	100	10-7-2004
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>	Zoogdieren	185700	341300	100	25-10-1997
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	Zoogdieren	185600	342100	100	25-10-1997
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Zoogdieren	185700	343100	100	1-9-2001
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Zoogdieren	185600	341700	100	1-12-2001
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Zoogdieren	185600	341800	100	1-12-2001
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Zoogdieren	185667	343167	1	5-6-2004
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Zoogdieren	185000	341000	1000	1-10-1997
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Zoogdieren	185000	343000	1000	1-1-1998
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Zoogdieren	185000	343000	1000	26-2-2003
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Zoogdieren	185700	343200	100	1-9-2002
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Zoogdieren	185000	343000	1000	25-1-2003
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Zoogdieren	185700	341400	100	1-11-2002
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Zoogdieren	185700	343100	100	1-2-1999
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Zoogdieren	185800	341400	100	15-6-2005
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Zoogdieren	185700	343100	100	1-11-2001
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Zoogdieren	185600	342900	100	1-2-2002
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Zoogdieren	185700	343200	100	1-3-2002
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Zoogdieren	185600	342900	100	1-3-2002
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Zoogdieren	185700	343200	100	1-4-2002
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Zoogdieren	185000	342000	1000	14-6-2001
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Zoogdieren	185000	342000	1000	14-6-2001
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Zoogdieren	185800	343300	100	16-4-2002
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Zoogdieren	185800	343300	100	16-4-2002
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	Zoogdieren	185000	343000	1000	8-9-2000
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	Zoogdieren	185400	343700	100	29-5-2002
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	Zoogdieren	185000	343000	1000	8-9-2000
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	Zoogdieren	185600	342500	100	1-6-2001
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	Zoogdieren	185800	342100	100	2-3-2004
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	Zoogdieren	185400	343800	100	12-8-2006
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	Zoogdieren	185600	342800	100	20-2-2003

Nederlandse_Naam	Wetenschappelijke_Naam	Soortgroep	X	Y	Detail	Begindatum
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	Zoogdieren	185600	342600	100	15-6-2005
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	Zoogdieren	185600	342900	100	1-7-2002
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	Zoogdieren	185600	342400	100	20-2-2003
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	Vogels	185000	342000	1000	2-5-1998
Torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i>	Vogels	185000	342000	1000	2-5-1998
Patrijs	<i>Perdix perdix</i>	Vogels	185700	341700	100	6-7-2001
Patrijs	<i>Perdix perdix</i>	Vogels	185700	341700	100	6-7-2001
Patrijs	<i>Perdix perdix</i>	Vogels	185700	341700	100	6-7-2001
Patrijs	<i>Perdix perdix</i>	Vogels	185700	341700	100	6-7-2001
Steenuil	<i>Athene noctua</i>	Vogels	185000	343000	1000	1-3-1997
Steenuil	<i>Athene noctua</i>	Vogels	185800	342300	100	15-12-1999
Steenuil	<i>Athene noctua</i>	Vogels	185800	342200	100	3-7-2001
Steenuil	<i>Athene noctua</i>	Vogels	185800	342200	100	3-7-2001
Steenuil	<i>Athene noctua</i>	Vogels	185800	342200	100	3-7-2001
Steenuil	<i>Athene noctua</i>	Vogels	185800	342200	100	18-7-2001
Steenuil	<i>Athene noctua</i>	Vogels	185800	342200	100	18-7-2001
Ransuil	<i>Asio otus</i>	Vogels	185000	341000	1000	8-8-1997
Ransuil	<i>Asio otus</i>	Vogels	185000	341000	1000	8-8-1997
Gele Kwikstaart	<i>Motacilla flava</i>	Vogels	185000	342000	1000	2-5-1998
Gele Kwikstaart	<i>Motacilla flava</i>	Vogels	185700	341500	100	3-5-2001
Gele Kwikstaart	<i>Motacilla flava</i>	Vogels	185700	341500	100	3-5-2001
Gele Kwikstaart	<i>Motacilla flava</i>	Vogels	185700	341500	100	3-5-2001
Gele Kwikstaart	<i>Motacilla flava</i>	Vogels	185700	341500	100	3-5-2001
Nachtegaal	<i>Luscinia megarhynchos</i>	Vogels	185000	341000	1000	2-5-1998
Nachtegaal	<i>Luscinia megarhynchos</i>	Vogels	185000	341000	1000	2-5-1998

Bijlage 2: Ontwerpbesluit Grensmaas (LNV,2008)

Ontwerpbesluit Grensmaas

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Gelet op artikel 3, eerste lid, en artikel 4, vierde lid, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206);

Gelet op de Beschikking van de Commissie 2008/23/EG van 12 november 2007 op grond van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad, van een eerste bijgewerkte lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio (PbEG L 12);

Gelet op artikel 10a van de Natuurbeschermingswet 1998;

BESLUIT:

Artikel 1

1. Als speciale beschermingszone in de zin van artikel 4, vierde lid, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206) wordt aangewezen: het op de bij dit besluit behorende kaart aangegeven gebied, bekend onder de naam: **Grensmaas**.

2. De in het eerste lid bedoelde speciale beschermingszone is aangewezen voor de volgende natuurlijke habitattypen opgenomen in bijlage I van Richtlijn 92/43/EEG; prioritaire habitattypen zijn met een sterretje (*) aangeduid:

H3260 Submontane en laagland rivieren met vegetaties behorend tot het

Ranunculion fluitantis en het *Callitricho-Batrachion*

H3270 Rivieren met slikoevers met vegetaties behorend tot het *Chenopodion rubri* p.p. en *Bidention* p.p.

H6430 Voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland, en van de montane en alpiene zones

H91E0 *Bossen op alluviale grond met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

3. De in het eerste lid bedoelde speciale beschermingszone is aangewezen voor de volgende soorten opgenomen in bijlage II van Richtlijn 92/43/EEG; prioritaire soorten zijn met een sterretje (*) aangeduid:

H1099 Rivierprik

H1106 Zalm

H1163 Rivierdonderpad

H1337 Bever

Artikel 2

1. Dit besluit gaat vergezeld van een Nota van toelichting inclusief bijlagen en een kaart.

2. De in artikel 1 genoemde speciale beschermingszone vormt het Natura 2000-gebied **Grensmaas**, waarvan de instandhoudingsdoelstelling in de zin van artikel 10a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 is opgenomen in de Nota van toelichting.

3. De instandhoudingsdoelstelling, bedoeld in het tweede lid, heeft mede betrekking op de instandhouding van de volgende soort, anders dan vereist ingevolge de in artikel 1 genoemde richtlijn:

H1037 Gaffellibel

Dit betreft een soort opgenomen in bijlage II van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206).

Artikel 3

1. De bekendmaking van dit besluit geschiedt in de Staatscourant.

2. Dit besluit treedt in werking op de dag na bekendmaking in de Staatscourant.

Dit ontwerpbesluit, de kaart en de Nota van toelichting worden gedurende zes weken ter inzage gelegd in de onderstaande vestigingen van de Directie Regionale Zaken van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit:

- Vestiging Noord: Cascadeplein 6, 9726 AD GRONINGEN;
- Vestiging Oost: Verzetslaan 30, 7411 HX DEVENTER;
- Vestiging West: Herman Gorterstraat 55, 3511 EW UTRECHT;
- Vestiging Zuid: Keizersgracht 5, 5611 GB EINDHOVEN.

De terinzagelegging vindt tevens plaats in de gemeentehuizen van de betreffende gemeente(n), in de kantoren van de waterschappen waaronder het gebied valt en in de provinciehuizen van de betreffende provincie(s). Het ontwerpbesluit kan ook worden ingezien op internet op het adres: <http://www.minlnv.nl/natura2000> en het zal bovendien worden bekendgemaakt in dag-, nieuws- en huis-aan-huisbladen. Een ieder kan een zienswijze binnen zes weken na de terinzagelegging van dit ontwerpbesluit schriftelijk of mondeling naar voren brengen. Schriftelijke zienswijzen kunt u indienen bij het Inspraakpunt, zoals aangegeven in de bekendmaking. Een mondelinge zienswijze kunt u naar voren brengen op de wijze zoals deze in de bekendmaking is aangegeven. U wordt verzocht een kaart bij te voegen indien de zienswijze betrekking heeft op bepaalde percelen. Beroep tegen het definitieve besluit kan alleen worden ingesteld door een belanghebbende die een zienswijze naar voren heeft gebracht.

Nota van toelichting van het Natura 2000-gebied Grensmaas inhoudende de aanwijzing als speciale beschermingszone in het kader van de Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna en hierna te noemen de Habitatrichtlijn

1. INLEIDING

Met dit besluit wordt het gebied Grensmaas aangewezen als speciale beschermingszone onder de Habitatrichtlijn. Het aangewezen gebied vormt het Natura 2000-gebied Grensmaas, waarvan de instandhoudingsdoelstellingen in dit besluit zijn opgenomen.

In artikel 1 van het besluit staat de naam van het gebied en worden de habitattypen en soorten opgesomd, waarvoor het gebied is aangewezen.

In artikel 2 van het besluit wordt de term Natura 2000-gebied geïntroduceerd en wordt bepaald dat er voor het gebied een bepaalde instandhoudingsdoelstelling verwezenlijkt dient te worden. Deze doelstelling heeft betrekking op de in artikel 1 opgesomde habitattypen en habitatsoorten. Deze aanwijzing vormt het Natura 2000-gebied Grensmaas, waarvan de instandhoudingsdoelstellingen in dit besluit zijn opgenomen. Daarbij zijn tevens instandhoudingsdoelstellingen opgenomen voor complementaire doelen, die vermeld zijn in artikel 2.

Artikel 3 regelt de bekendmaking en de inwerkingtreding van dit besluit.

In hoofdstuk 2 van deze Nota van toelichting wordt de aanwijzing op grond van de Habitatrichtlijn kort toegelicht. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 een gebiedsbeschrijving gegeven en wordt ingegaan op eventuele grenswijzigingen die zijn doorgevoerd nadat het gebied bij de Europese Commissie is aangemeld. Tevens wordt in hoofdstuk 3 de bij dit besluit behorende kaart toegelicht.

In hoofdstuk 4 wordt een opsomming gegeven van habitattypen en soorten waaraan het gebied zijn betekenis ontleent en worden de eventueel doorgevoerde wijzigingen van een toelichting voorzien.

Een belangrijk onderdeel van de Nota van toelichting is de opsomming van de instandhoudingsdoelstellingen in hoofdstuk 5. Allereerst worden de algemene doelstellingen geformuleerd en vervolgens staan de instandhoudingsdoelstellingen van de in het gebied aanwezige habitattypen en soorten vermeld. Er wordt aangegeven in welke richting de instandhoudingsdoelstelling zich zal moeten ontwikkelen. Daarvoor worden de termen 'behoud', 'uitbreiding' of 'verbetering' gebruikt. Voor een habitatype wordt de verdeling gemaakt in oppervlakte en kwaliteit, zodat de aanduiding van de instandhoudingsdoelstelling van een habitatype altijd in de vorm van 'behoud' of 'uitbreiding' van oppervlakte en van 'behoud' of 'verbetering' van kwaliteit wordt gegeven. Voor soorten is het leefgebied bepalend en geldt een verdeling in omvang en kwaliteit leefgebied. De aanduiding van de instandhoudingsdoelstelling van een soort is altijd in de vorm van 'behoud' of 'uitbreiding' van omvang leefgebied en van 'behoud' of 'verbetering' van kwaliteit van

leefgebied.

Daarnaast zijn aan de Nota van toelichting twee bijlagen toegevoegd. Ook de bijlagen maken integraal onderdeel uit van het besluit. Bijlage A (voor zover van toepassing) laat zien welke terreindelen zijn vervallen of zijn toegevoegd als onderdeel van de speciale beschermingszone in de zin van de Vogelrichtlijn. Bijlage B omvat een nadere onderbouwing van de wijzigingen in Natura 2000-waarden waarvoor het gebied is aangewezen, van de kwalificatie als speciale beschermingszone in de zin van de Habitatrichtlijn en van de toedeling van de instandhoudingsdoelstellingen.

2. AANWIJZING HABITATRICHTLIJN

Door middel van dit besluit wordt het gebied Grensmaas aangewezen als speciale beschermingszone onder de Habitatrichtlijn (verder aangeduid als "Habitatrichtlijngebied"). Het gebied is in mei 2003 aangemeld volgens de procedure zoals opgenomen in artikel 4 van deze richtlijn, waarna het gebied in december 2004 door de Europese Commissie onder de naam "Grensmaas" en onder nummer NL9801075 is geplaatst op de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio. Het gebied is onder meer aangewezen voor één prioritair habitatype in de zin van artikel 1 van de Habitatrichtlijn.

Dit Habitatrichtlijngebied wordt voortaan aangeduid als Natura 2000-gebied Grensmaas (landelijk gebiedsnummer 152).

Natura 2000 is het samenhangende Europees ecologisch netwerk bestaande uit de gebieden aangewezen onder de Habitatrichtlijn en onder de Vogelrichtlijn. Dit netwerk moet de betrokken natuurlijke habitattypen, habitats van soorten en de leefgebieden van vogels in een gunstige staat van instandhouding behouden of, in voorkomend geval herstellen. De instandhoudingsdoelstellingen (hoofdstuk 5) en eventuele wijziging van de begrenzing zijn in algemene zin nader toegelicht in het Natura 2000 doelendocument (2006). Dit document geeft het beleidskader van de geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen weer en van de daarbij gehanteerde systematiek. Beschrijvingen van habitattypen en (vogel)soorten waarvoor doelen zijn vastgesteld, zijn opgenomen in het Natura 2000 profielendocument (2008). Hierin wordt ook ingegaan op de interpretatie van habitattypen.

Het Natura 2000-gebied Grensmaas ligt in de provincie Limburg en behoort tot het grondgebied van de gemeenten Echt-Susteren, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Sittard-Geleen en Stein.

3. GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEGRENZING

3.1 Gebiedsbeschrijving

De Grensmaas vormt tussen Maastricht en Maasbracht de grens met België. De Grensmaas heeft het karakter van een vrij afstromende grindrivier. De oorspronkelijke Grensmaas werd gekenmerkt door een dynamische overstromingsvlakte met grindbanken, hoogwatergeulen, open ooibos en veel pioniermilieus op zand en grind. De huidige Grensmaas is als gevolg van insnijding van haar zomerbed en opslibbing van de weerden een smalle, diep gelegen loop geworden. Deze ligt tussen hoge weerden die worden geflankeerd door gronden van oudere oorsprong. De slingerende rivier is 's zomers vaak zeer ondiep. Stroomafwaarts van Maaseik wordt het verval van de rivier kleiner en de weerden breder. Hier zijn in het verleden dikke pakketten grind afgezet. In deze regio hebben grootschalige delfstofwinningen plaatsgevonden. Daardoor is een veelheid aan plassen in het landschap ontstaan, de Maasplassen. In dit Maasplassengebied liggen rondom Stevensweert en Thorn enkele natuurontwikkelingsterreinen, waar onder Koningssteen, die deel uitmaken van het gebied.

Het Belgische deel van de rivier de Maas is niet aangemeld als Natura 2000 gebied. Nederland staat dus voor de opgave om water- en oeverdoelen te bereiken in de Nederlandse helft van de rivier. Belgische activiteiten kunnen de kwaliteit van het Nederlandse Natura 2000 gebied beïnvloeden. Het behalen van de Natura 2000 doelen voor de Grensmaas vergt mogelijk inspanningen van beide landen. Belgische inspanningen zijn door Nederland niet afdwingbaar. In het op te stellen beheerplan dient naar grensoverschrijdende afstemming te worden gezocht.

Van circa 2008 tot 2022 wordt, mede op initiatief van de overheid het Grensmaasproject

uitgevoerd. Naast hoogwaterbescherming levert dit project een belangrijke bijdrage aan grootschalige natuurontwikkeling in het Grensmaasgebied en ecologisch herstel van de rivier. Dit door het geven van ruimte aan de natuurlijke dynamiek van de rivier en beken en het realiseren van een aaneengesloten natuurontwikkelingsgebied waarbij het Nederlandse deel van het rivierpark Grensmaas zoveel mogelijk wordt gekoppeld aan aanliggende bos- en natuur(ontwikkelings)gebieden.

3.2 Landschappelijke context en kenmerken begrenzing

De Grensmaas behoort tot het Natura 2000-landschap 'rivierengebied'.

De begrenzing van het Habitatrictlijngebied Grensmaas is bepaald aan de hand van de ligging van de natuurlijke habitats en de leefgebieden van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen (zie paragraaf 4.4). Daarnaast omvat het begrensde gebied ook natuurwaarden die integraal onderdeel uitmaken van de ecosystemen waartoe de betreffende habitattypen en leefgebieden van soorten behoren alsmede nieuwe natuur indien dit noodzakelijk wordt geacht om bedreigde en schaarse habitattypen en leefgebieden van soorten te herstellen. Bij de keuze en de afbakening van de gebieden is geen rekening gehouden met andere vereisten dan die verband houdend met de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.¹

3.3 Begrenzing en oppervlakte

De begrenzing van het Natura 2000-gebied Grensmaas staat aangegeven op de bij de aanwijzing behorende kaart. Het Natura 2000-gebied bestaat uit het zomerbed van de Grensmaas (voor zover Nederlands grondgebied) tussen Borgharen en Maasbracht. Ook enige terreinen ter hoogte van Maasbracht (Koningssteen en de Brandt) maken deel uit van het aangewezen gebied.

Op de kaart is ter informatie ook de globale begrenzing van (aangrenzende delen van) het Vlaamse Habitatrictlijngebied "Uiterwaarden Limburgse Maas en Vijverbroek" weergegeven (EU-gebiedscode BE2200037). Dit betreft de globale begrenzing van het Habitatrictlijngebied zoals opgenomen op de communautaire lijst van 12 november 2007 (zie ook paragraaf 3.4).

¹ Hof van Justitie EG, 7 november 2000, First Corporate Shipping, zaak C-371/98, punten 15 en 25. Het Natura 2000-gebied beslaat een oppervlakte van 301 ha, dat is aangewezen onder de Habitatrictlijn. Dit cijfer betreft bruto-oppervlakten, omdat bij de berekening geen rekening is gehouden met niet op de kaart, tekstueel uitgesloten delen (zie paragraaf 3.4).

3.4 Toelichting bij de kaart en uitgesloten delen

De begrenzing van het Natura 2000-gebied is aangegeven op de bij de aanwijzing behorende kaart. Voor zover van toepassing is daarbij onderscheid gemaakt tussen de begrenzingen van Habitatrictlijngebied, Vogelrichtlijngebied en (voormalige) natuurmonumenten. Daar waar de kaart en de Nota van toelichting, bijvoorbeeld om kaarttechnische redenen, niet overeenstemmen, is de tekst in deze paragraaf doorslaggevend. In voorkomende gevallen zijn op de kaart ook aangrenzende Natura 2000-gebieden aangegeven. Dit geldt ook voor grensoverschrijdende gebieden in Duitsland en België. Aan de indicatief aangeduide begrenzing van deze gebieden kunnen geen rechten worden ontleend. Voor de begrenzing van deze gebieden wordt verwezen naar de kaarten van de betreffende aangewezen of aangemelde gebieden. In geval van buitenlandse gebieden betreft dit documentatie die door de betreffende deelstaten van Duitsland (Niedersachsen, Nordrhein-Westfalen) en gewesten van België (Vlaanderen en Wallonië) is gepubliceerd.

Voor de begrenzing van Natura 2000-gebieden geldt de volgende algemene exclaveringsformule: Bestaande bebouwing, tuinen, erven, verhardingen en hoofdspoorwegen maken geen deel uit van het aangewezen gebied, tenzij daarvan in paragraaf 3.3 is afgeweken. Voor de gebruikte begrippen gelden de volgende definities (voor zover van toepassing in het onderhavige gebied):

- Bebouwing betreft één of meer gebouwen, of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

Gebouw: elk bouwwerk dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt. Bouwwerk: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, welke hetzij direct of indirect met de grond verbonden is hetzij direct of indirect steun vindt in of op de

grond.

- Erven zijn de onmiddellijk aan een woning of ander gebouw gelegen, daarbij behorende en daarmee in gebruik zijnde, terreinen.
- Tuinen zijn in de onmiddellijke nabijheid van een woning of ander gebouw gelegen intensief onderhouden terreinen beplant met siergewassen en gazons of in gebruik als moestuin die zich duidelijk onderscheiden van de omgeving. Tuinen zijn meestal besloten en omheind middels een afrastering, schutting, muur of haag, of (deels) omgeven door een sloot.
- Verhardingen (van kunstmatige aard) kunnen bijvoorbeeld zijn: wegen, pleinen, parkeervoorzieningen en steenglooingen. Wegen betreffen alle voor het gemotoriseerd verkeer in gebruik zijnde kunstmatig verharde wegen met inbegrip van de daarin liggende bruggen en duikers en de tot die wegen behorende paden en bermen of zijkanten.
- Hoofdspoorwegen betreffen spoorlijnen die zijn opgenomen in het Besluit aanwijzing hoofdspoorwegen (Stb. 2004, nr. 722).

Conform artikel 15 van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken (Stb. 2004, 31) zal het definitieve aanwijzingsbesluit voor wat betreft de kadastrale percelen die geheel of gedeeltelijk binnen het aangewezen gebied zijn gelegen, in de kadastrale registratie als beperking worden ingeschreven. Kadastrale percelen die over een breedte van minder dan 5 meter overlappen met het aangewezen gebied worden geacht daarvan geen deel uit te maken. Dit betekent dat bij de definitieve aanwijzing aldaar de kadastrale lijn zal worden aangehouden. Hierbij wordt er vanuitgegaan dat de kadastrale lijn een betrouwbare grens vormt tussen verschillende terreintypen voortkomend uit verschillen in grondgebruik (bv. een wegberm langs een graslandperceel).

Met betrekking tot het grensverloop langs hoofdspoorwegen, watergangen, waterkerende dijken en de duinvoet geldt het volgende voor zover van toepassing in het onderhavige gebied:

- Langs hoofdspoorwegen geldt artikel 20 van de Spoorwegwet.
- Waar de buitengrens van een gebied wordt gevormd door een watergang die op de kaart slechts door een enkelvoudige lijn wordt aangegeven, wordt de grens gelegd op de watergrens die, gezien vanuit het gebied, aan de overzijde is gelegen indien dergelijke wateren een ecologisch en/of waterhuishoudkundige eenheid vormen met de aanwezige waterafhankelijke habitattypen en/ of leefgebieden van soorten.
- Waar de buitengrens van een (deelgebied van een) Habitatrichtlijngebied samenvalt met een waterkerende dijk ligt de grens op de buitenkruinlijn (aan de gebiedszijde) tenzij het betreffende dijktaalud geen actuele of potentiële betekenis heeft voor de instandhouding van het gebied.
- In de overige gevallen waar de buitengrens samenvalt met een waterkerende dijk ligt de grens op de teen van de dijk (aan de gebiedszijde).
- De zeewaartse grens van duingebieden loopt langs de duinvoet van het buitenduin. Bij duinaangroei verplaatst de grens zich zeewaarts, bij duinafslag landinwaarts met de duinvoet mee.

4. NATURA 2000-WAARDEN

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt allereerst een opsomming gegeven van de waarden waaraan het gebied zijn betekenis ontleent als Habitatrichtlijngebied. In paragrafen 4.2.1 en 4.2.2 is een lijst gegeven van de habitattypen (met vermelding van de aanwezige subtypen) en Habitatrichtlijnsoorten waarvoor het gebied is aangewezen. Op alle vermelde habitattypen en soorten is een instandhoudingsdoelstelling van toepassing (zie hoofdstuk 5).

Vervolgens wordt in paragraaf 4.3 vermeld welke selectiecriteria op het Habitatrichtlijngebied van toepassing zijn. Tenslotte beschrijft paragraaf 4.4 de verspreiding van habitattypen en soorten binnen het gebied, ter onderbouwing van de gevolgde gebiedsbe grenzing.

4.2 Natura 2000-waarden waarvoor het gebied is aangewezen

4.2.1 Habitatrichtlijn: habitattypen (bijlage I2)

Het gebied is aangewezen voor de volgende natuurlijke habitats opgenomen in bijlage I van de Habitatrichtlijn, waarvoor het gebied een bijdrage levert aan de instandhouding op landelijk niveau. Ten behoeve van de nationale uitwerking van de Habitatrichtlijn is een deel van de habitattypen verdeeld in subtypen, vanwege de zeer ruime variatie in fysieke omstandigheden en soortensamenstelling. De namen van de habitattypen en daarvan afgeleide subtypen zullen verder met hun verkorte namen worden aangeduid. In bijlage B.3 zijn alle gebieden vermeld waarvoor de betreffende habitattypen zijn aangemeld. Wijzigingen ten opzichte van de aanmelding als Habitatrichtlijngebied (2003) zijn verklaard in bijlage B.1 van deze Nota van toelichting.

H3260 Submontane en laagland rivieren met vegetaties behorend tot het

Ranunculion fluitantis en het *Callitriche-Batrachion*

Verkorte naam Beken en rivieren met waterplanten

betreft het subtype:

H3260B Beken en rivieren met waterplanten (*grote fonteinkruiden*)

H3270 Rivieren met slikoevers met vegetaties behorend tot het *Chenopodion rubri p.p.* en *Bidention p.p.*

Verkorte naam Slikkige rivieroeveren

H6430 Voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland, en van de montane en alpiene zones

Verkorte naam Ruigten en zomen

betreft het subtype:

H6430A Ruigten en zomen (*moerasspirea*)

H91E0 *Bossen op alluviale grond met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

Verkorte naam Vochtige alluviale bossen

betreft het subtype:

H91E0A Vochtige alluviale bossen (*zachthoutooibossen*)

4.2.2 Habitatrichtlijn: soorten (bijlage II2)

Het gebied is aangewezen voor de volgende soorten opgenomen in bijlage II van de Habitatrichtlijn, waarvoor het gebied een wezenlijke functie in de levenscyclus vervult. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de instandhouding op landelijk niveau. In bijlage B.3 zijn alle gebieden vermeld waarvoor de betreffende soorten zijn aangemeld. Wijzigingen ten opzichte van de aanmelding als Habitatrichtlijngebied (2003) zijn verklaard in bijlage B.1 van deze Nota van toelichting.

H1037 Gaffellibel (*Ophiogomphus cecilia*)³

H1099 Rivierprik (*Lampetra fluviatilis*)

H1106 Zalm (*Salmo salar*)

H1163 Rivierdonderpad (*Cottus gobio*)

H1337 Bever (*Castor fiber*)

4.3 Habitatrichtlijn: selectiecriteria

4.3.1 Habitattypen (bijlage I)

Voor niet-prioritaire habitattypen zijn in de eerste stap van het selectieproces in beginsel de “vijf belangrijkste gebieden” geselecteerd. Voor habitattypen welke verdeeld zijn in subtypen, geldt een aantal van “drie belangrijkste gebieden” per subtype. Voor prioritaire habitattypen⁴ geldt een aantal van “tien belangrijkste gebieden” en voor subtypen van prioritaire habitattypen een aantal van “vijf belangrijkste gebieden” per subtype. Verdeling in subtypen ten behoeve van de selectie is alleen toegepast indien de subtypen een verschillende verspreiding hebben en de beschikbare gegevens verdeling in subtypen toelaten. Voor enkele verspreid over het land voorkomende habitattypen, die in voldoende mate in gebieden zijn vertegenwoordigd die voor andere waarden zijn opgenomen, zijn geen gebieden geselecteerd⁵. De betekenis van het gebied is afgemeten aan de aanwezige oppervlakte en zo nodig ook de representativiteit van het habitatype. In een tweede stap zijn eventueel nog extra gebieden toegevoegd met het oog op landelijke dekking, geografische spreiding en grensoverschrijding⁶ (zie ook bijlage B.3).

4.3.2 Soorten (bijlage II)

Voor niet-prioritaire soorten opgenomen in bijlage II van de Habitatrichtlijn zijn in de eerste stap van het selectieproces in beginsel de “vijf belangrijkste gebieden” geselecteerd. Voor prioritaire soorten⁴ geldt een aantal van “tien belangrijkste gebieden”. Voor enkele verspreid over het land voorkomende soorten, die in voldoende mate in gebieden zijn vertegenwoordigd die voor andere waarden zijn opgenomen, zijn geen gebieden geselecteerd⁷. De betekenis van het gebied is afgemeten aan de omvang van de aanwezige populatie. In een tweede stap zijn eventueel nog extra gebieden toegevoegd met het oog op landelijke dekking, geografische spreiding en grensoverschrijding (zie ook bijlage B.3).

4.4 Verspreiding habitattypen en soorten in het Habitatrichtlijngebied⁸

De begrenzing van het Habitatrichtlijngebied is bepaald aan de hand van de ligging van habitattypen en leefgebieden van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. De verspreiding van de betreffende habitattypen en soorten binnen het gebied wordt in deze paragraaf globaal beschreven ter onderbouwing van de gevolgde begrenzing. Het is niet bedoeld als een uitputtende beschrijving.

Slikkige rivieroever (H3270) komen overal voor langs de Grensmaas.

Op Koningssteen is een zone met het habitatype ruigten en zomen (*moerasspirea*) (H6430A) aanwezig rond de noordelijke plas. Daarnaast is het aanwezig op enkele plekken tussen het ooibos op de oevers van de Visplas en de Molensteense Plas. Goed ontwikkeld zachthoutooibos (H91E0A) komt voor op Koningssteen en rond de Visplas. Daarnaast zijn er enkele plekken relatief jong ooibos aanwezig langs de Molensteense Plas en op twee eilanden in de Grensmaas bij Borgharen en Meers. Het zachthoutooibos van Koningssteen en de Visplas is belangrijk als leefgebied van de Bever (H1337) die verder ook voorkomt rond de Molensteense Plas en de Dilkensplas. Ook in het zuidelijk deel van de Grensmaas (het vrij afstromende deel) heeft de soort zich inmiddels gevestigd. Vermoedelijk zijn de dieren van de Koningssteen e.o. vooral afkomstig uit de groep van in Nederland uitgezette dieren en de dieren in het zuidelijk deel uit de Waalse populatie (ook uitgezet).

De Rivierdonderpad (H1163) komt verspreid voor in de Grensmaas waar de soort zich o.a. tussen grote keien en breuksteenbestortingen kan voortplanten.

5 Habitattypen waarvoor geen gebieden zijn geselecteerd zijn: slijkgrasvelden (H1320) en ruigten en zomen, *moerasspirea* (H6430A) en ruigten en zomen, *droge bosranden* (H6430C).

6 De selectiecriteria zijn verder uitgewerkt in het Verantwoordingsdocument (2003).

7 Soorten waarvoor geen gebieden zijn geselecteerd zijn: elft (H1102), zalm (H1106), bittervoorn (H1134),

kleine modderkruiper (H1149) en nauwe korfslak (H4056).

8 ontleend aan Beheerplan Natura 2000 Grensmaas 2009-2015 (concept-versie, februari 2008).

Rivierprik (H1099) is zeldzaam geworden in de Grensmaas en is momenteel alleen incidenteel migrerend te verwachten. De soort komt reproducerend voor in het Maasbekken net stroomafwaarts de Grensmaas. Aangenomen is dat een deel van de populatie benedenstrooms van de stuw van Linne ook de Grensmaas kan bereiken. De oorspronkelijk Maaszalm (H1106) is uitgestorven en natuurlijke zalmpopulaties komen in Nederland niet meer voor. Incidenteel zijn er de laatste jaren meldingen van de zalm in De Grensmaas. Mogelijk gaat het hierbij om dieren die afkomstig zijn van het Belgische Maasdal waar in kader van het soortherstelprogramma ‘Saumon 2000’ jonge zalmen en eieren zijn uitgezet. De Grensmaas heeft hiervoor dus een doortrekfunctie.

5 INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN

5.1 Inleiding

Het ecologisch netwerk Natura 2000 moet de betrokken natuurlijke habitats en leefgebieden van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen. Onder het begrip “instandhouding” wordt een geheel aan maatregelen verstaan die nodig zijn voor het behoud of herstel van natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding. Ingevolge artikel 4, vierde lid, Habitatrichtlijn worden bij aanwijzing als Habitatrichtlijngebied “tevens de prioriteiten vast[gesteld] gelet op het belang van de gebieden voor het in een gunstige

staat van instandhouding behouden of herstellen van een type natuurlijke habitat [...] of van een soort [...] alsmede voor de coherentie van Natura 2000 en gelet op de voor dat gebied bestaande dreiging van achteruitgang en vernietiging”.

Deze bepaling is in artikel 10a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 nader uitgewerkt. Op grond van dit artikel bestaat de verplichting om in een aanwijzing doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van leefgebieden van vogelsoorten dan wel doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van natuurlijke habitats of populaties van de in het wild levende dier- en plantensoorten op te nemen. Om die reden zijn voor elk Natura 2000-gebied instandhoudingsdoelstellingen ontwikkeld, waarbij per habitattype en per soort is uitgegaan van landelijke doelen en de bijdrage die een gebied redelijkerwijs kan leveren voor het bereiken van een gunstige staat van instandhouding op landelijk niveau. Tevens is daarbij aangegeven welke habitattypen en/of soorten ten koste mogen gaan van andere habitattypen en soorten. Voor een beperkt aantal soorten en habitattypen zijn op basis van artikel 10a, derde lid van de Natuurbeschermingswet 1998 ‘complementaire doelen’ geformuleerd. Het betreft soorten en habitattypen die onder druk staan en waarvoor Nederland in Europees verband een bijzondere verantwoordelijkheid heeft. Dit betekent dat aan een beperkt aantal Vogelrichtlijngebieden Habitatrichtlijndoelen zijn toegekend (en andersom) en dat aan een beperkt aantal Habitatrichtlijngebieden ‘ontwikkeldoelen’ zijn toegekend. Met behulp van deze complementaire doelen is de realisering van de landelijke doelen voldoende gewaarborgd. Deze doelen maken volwaardig onderdeel uit van de aanwijzingsbesluiten. Deze habitattypen en soorten worden niet aangemeld bij de Europese Commissie.

Voor de Natura 2000-gebieden zullen in beheerplannen instandhoudingsmaatregelen worden uitgewerkt die beantwoorden aan de gebiedsspecifieke ecologische vereisten van de betrokken natuurlijke habitats en soorten.

Als verdere invulling van het stellen van prioriteiten zijn voor de acht onderscheiden Natura 2000-landschappen⁹, op grond van de daar voorkomende habitattypen en soorten, hun landelijke betekenis van deze waarden binnen het betreffende landschap, de belangrijkste verbeteropgaven en de beïnvloedingsmogelijkheden, kernopgaven geformuleerd. Per landschap omvatten ze de belangrijkste behoud- en herstelopgaven. De kernopgaven stellen prioriteiten (‘richting geven’) en geven overeenkomsten en verschillen tussen en binnen de gebieden aan. Zij hebben in het bijzonder betrekking op habitattypen en soorten die sterk onder druk staan en/of waarvoor Nederland van groot of zeer groot belang is. De kernopgaven worden per Natura 2000-landschap behandeld en opgesomd in hoofdstuk 5 van het Natura 2000 doelendocument.

5.2 Algemene doelen

Behoud en indien van toepassing herstel van:

1. de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000 zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie;
2. de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie, die zijn opgenomen in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijk niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitattypen en de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
3. de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de ecologische structuur & functies van de habitattypen en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
4. de op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

5.3 Habitatrichtlijn: habitattypen

H3260 Beken en rivieren met waterplanten

Doel Uitbreiding oppervlakte en behoud kwaliteit beken en rivieren met waterplanten, *grote fonteinkruiden* (subtype B).

Toelichting De landelijke staat van instandhouding van het habitattype is matig ongunstig. De Grensmaas is de enige grote rivier in Nederland waar het habitattype in deze vorm met vlottende waterranonkel voorkomt. Het

habitattype draagt bij aan het realiseren van het complementaire doel voor de gaffellibel.

H3270 Slikkige rivieroever

Doel Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Toelichting Het habitattype slikkige rivieroever komt langs grindige zandbanken voor in de bedding van de Grensmaas. Het gebied is landelijk van belang voor dit habitattype door de bijzondere combinatie van grind en soorten.

H6430 Ruigten en zomen

Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit ruigten en zomen, *moerasspirea* (subtype A).

9 Het Natura 2000-landschap van het gebied waarop dit besluit betrekking heeft, staat vermeld in paragraaf 3.2 van deze Nota van toelichting.

Toelichting Het habitattype ruigten en zomen, *moerasspirea* (subtype A) komt voor in de vorm van *Filipendulion*-begroeiingen, in moerassige laagten van de aanwezige natuurontwikkelingsgebieden.

H91E0 *Vochtige alluviale bossen

Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit vochtige alluviale bossen, *zachtouthoutbossen* (subtype A).

Toelichting In de Grensmaas komt plaatselijk (o.a. in de noordelijk gelegen natuurontwikkelingsgebieden) wilgenbos van het habitattype vochtige alluviale bossen, *zachtouthoutbossen* (subtype A) voor.

5.4 Habitatrichtlijn: soorten

H1099 Rivierprik

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie.

Toelichting De Grensmaas is als doortrek- en opgroeigebied voor de rivierprik van gemiddeld belang. In dit gebied zijn geen herstelmaatregelen noodzakelijk.

Uitbreiding van de populatie kan tot stand komen door het bovenstrooms verbeteren van de doorgang in de trekroute.

H1106 Zalm

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie.

Toelichting De Grensmaas is als doortrekgebied voor de zalm van (potentieel) groot belang. In dit gebied zijn geen herstelmaatregelen noodzakelijk. Uitbreiding van de populatie kan tot stand komen door het bovenstrooms verbeteren van de doorgang in de trekroute.

H1163 Rivierdonderpad

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.

Toelichting De grensmaas vormt met zijn stenige bodem een belangrijk natuurlijk leefgebied voor de rivierdonderpad.

H1337 Bever

Doel Uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie.

Toelichting In de periode 2002-2004 is een herintroductieproject van de bever uitgevoerd in het zuidelijke stroomdal van de Maas. Het doel is om hier een duurzame populatie Elbe-bevers te laten ontstaan in aansluiting op de bevers in andere delen van het Nederlandse rivierengebied.

5.5 Complementaire doelen

De instandhoudingsdoelstelling van het Habitatrichtlijngebied heeft mede betrekking op één of meer complementaire doelen die voor bepaalde habitattypen en/of (vogel)soorten zijn gesteld. De rechtsgrondslag voor complementaire doelen is artikel 10a, derde lid, van de Natuurbeschermingswet 1998. Het betreft ten eerste vogelsoorten die in het gebied voorkomen, maar het betreffende gebied is niet als Vogelrichtlijngebied aangewezen. Dit betreft uitsluitend vogelsoorten die in zeer ongunstige staat van instandhouding verkeren. Ten tweede gaat het om habitattypen en soorten (van bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn) die nog niet in het gebied voorkomen en die op landelijke schaal in een zeer ongunstige staat van instandhouding verkeren, maar waarvoor in het onderhavige gebied goede kansen aanwezig zijn voor ontwikkeling of vestiging.

De reden dat voor complementaire doelen is gekozen, is dat daarmee binnen het

netwerk van Natura 2000 een bijdrage wordt geleverd aan de realisatie van de landelijke doelen voor de betreffende habitattypen en soort(en). Voor een nadere uitleg wordt verwezen naar het Natura 2000 doelendocument (paragraaf 3.3). In dit gebied geldt het volgende complementaire doel:

5.5.1 Complementaire doelen: soorten

H1037 Gaffellibel

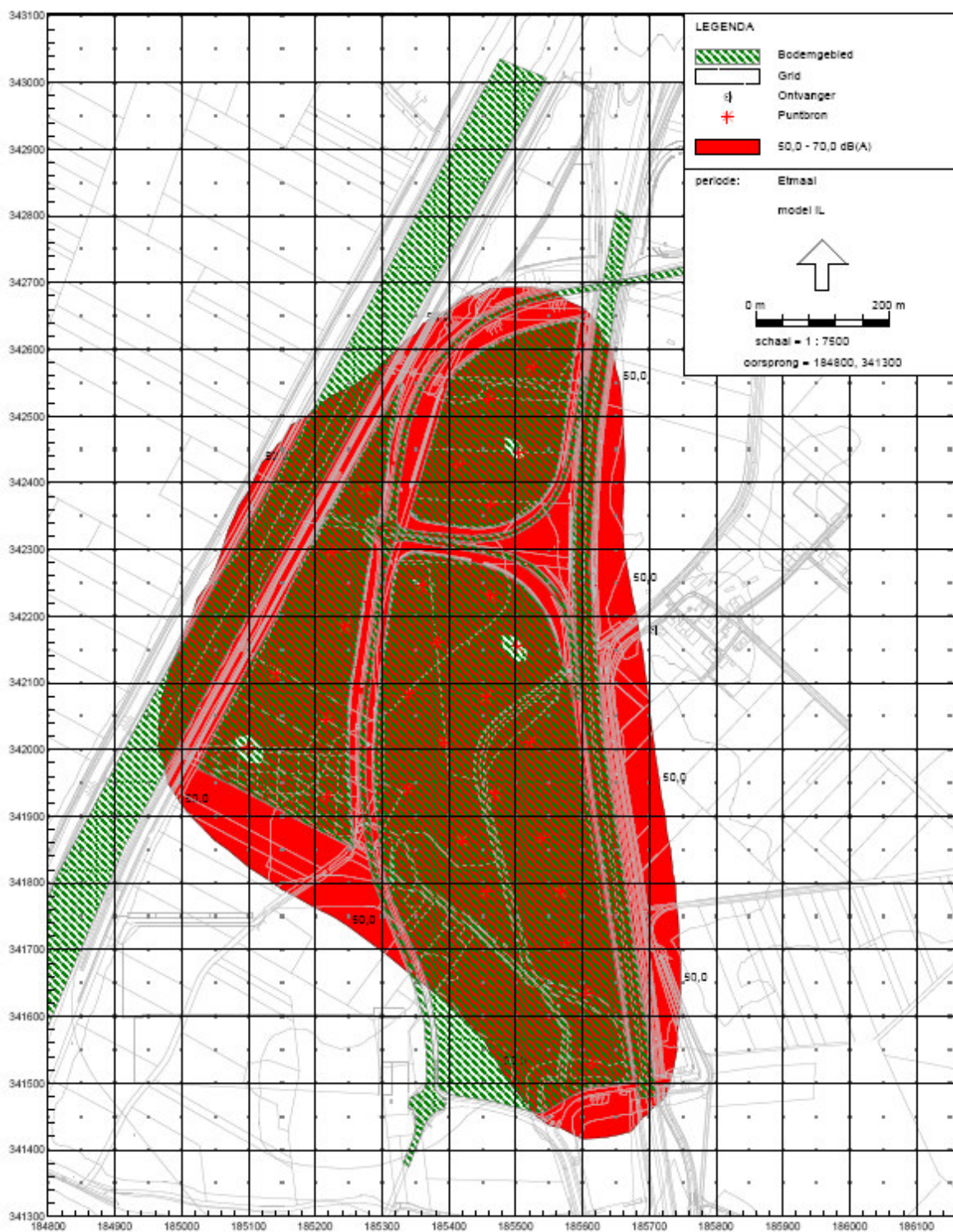
Doel Behoud omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor vestiging duurzame populatie van ten minste 150 volwassen individuen.

Toelichting De gaffellibel heeft een zeer ongunstige staat van instandhouding door het tekort aan gebieden en de landelijk te geringe populatiegrootte. De beoogde vestiging van een nieuwe populatie (met het voor een duurzame populatie minimaal noodzakelijke aantal dieren) is gebaseerd op het realiseren van een landelijk gunstige staat van instandhouding. De soort kwam vroeger in de Maas voor. Verbetering kwaliteit leefgebied van de gaffellibel is direct gekoppeld aan verbetering van kwaliteit van het habitattype beken en rivieren met waterplanten, *grote fonteinkruiden* (H3260B). Met de uitbreiding van het oppervlakte en verbetering van de kwaliteit van het habitattype zal de soort zich vestigen en uitbreiden.

Bijlage 4: Geluidscontour Holtum Noord III

DHV B.V.
Unit Limburg, Maastricht Airport

A6111.03.005
Holtum Noord III

Industrielaai - IL, HN III - invulingsplan HN III - model IL [C:\Wij Documenten\Projecten\A6111 Holtum Noord III\Model], Geonose V5.43

Rekenresultaten